

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.07.2021
18.08.2022
RT I, 18.06.2021, 12

Vabariigi Valitsuse seadus

Vastu võetud 13.12.1995
[RT I 1995, 94, 1628](#)
jõustumine 01.01.1996

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
26.06.1996	RT I 1996, 49, 953	26.07.1996
11.12.1996	RT I 1996, 88, 1560	01.01.1997
19.03.1997	RT I 1997, 29, 447	25.04.1997
19.05.1997	RT I 1997, 40, 622	06.06.1997
11.06.1997	RT I 1997, 52, 833	01.01.1998
18.09.1997	RT I 1997, 73, 1200	26.10.1997
22.10.1997	RT I 1997, 81, 1361	01.01.1998
23.10.1997	RT I 1997, 81, 1362	01.03.1998
19.11.1997	RT I 1997, 87, 1468	21.12.1997
25.02.1998	RT I 1998, 28, 356	30.03.1998
25.03.1998	RT I 1998, 36, 552	01.05.1998
21.04.1998	RT I 1998, 40, 614	23.05.1998
25.11.1998	RT I 1998, 107, 1762	21.12.1998, osaliselt 01.12.1998 ja 21.12.1998
15.12.1998	RT I 1998, 111, 1833	03.01.1999
20.01.1999	RT I 1999, 10, 155	15.07.1999
26.01.1999	RT I 1999, 16, 271	28.02.1999
28.01.1999	RT I 1999, 16, 274	01.06.1999
22.02.1999	RT I 1999, 27, 391	01.05.1999
22.02.1999	RT I 1999, 29, 398	01.04.1999
22.02.1999	RT I 1999, 29, 401	28.03.1999
16.06.1999	RT I 1999, 58, 608	01.04.2000
08.12.1999	RT I 1999, 95, 843	01.01.2000
15.12.1999	RT I 1999, 95, 845	01.01.2000
06.06.2000	RT I 2000, 49, 302	08.07.2000
07.06.2000	RT I 2000, 51, 319	01.09.2000
07.06.2000	RT I 2000, 51, 320	10.07.2000
14.06.2000	RT I 2000, 54, 352	20.07.2000
19.06.2000	RT I 2000, 58, 378	24.07.2000
22.11.2000	RT I 2000, 95, 613	01.01.2001
21.12.2000	RT I 2000, 102, 677	01.01.2001
20.12.2000	RT I 2001, 7, 16	01.03.2001
30.05.2001	RT I 2001, 53, 305	01.01.2002
13.06.2001	RT I 2001, 59, 358	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 94, 578	01.01.2002
05.12.2001	RT I 2001, 100, 646	06.01.2002
20.12.2001	RT I 2001, 102, 677	01.04.2002
12.06.2002	RT I 2002, 57, 354	15.08.2002
09.10.2002	RT I 2002, 87, 505	23.10.2002

16.10.2002	RT I 2002, 90, 520	01.01.2003
06.11.2002	RT I 2002, 96, 563	01.01.2003
18.12.2002	RT I 2003, 4, 22	23.01.2003
29.01.2003	RT I 2003, 21, 122	13.03.2003
11.06.2003	RT I 2003, 51, 349	19.07.2003
03.12.2003	RT I 2003, 81, 542	31.03.2004
17.12.2003	RT I 2003, 88, 590	01.01.2004
24.03.2004	RT I 2004, 22, 148	08.04.2004
22.02.2005	RT I 2005, 15, 84	03.04.2005
01.06.2005	RT I 2005, 33, 244	01.08.2005
09.11.2005	RT I 2005, 64, 482	01.01.2006
14.12.2005	RT I 2005, 73, 565	08.01.2006, osaliselt 01.01.2006
08.03.2006	RT I 2006, 14, 111	06.04.2006, osaliselt 26.04.2006
21.12.2006	RT I 2007, 4, 18	01.09.2007
25.01.2007	RT I 2007, 11, 53	18.02.2007
25.01.2007	RT I 2007, 16, 77	01.01.2008
07.06.2007	RT I 2007, 44, 314	01.01.2008
14.06.2007	RT I 2007, 44, 316	14.07.2007
22.11.2007	RT I 2007, 66, 408	15.12.2007
22.11.2007	RT I 2007, 66, 408	01.01.2008
19.06.2008	RT I 2008, 35, 212	01.01.2009
11.12.2008	RT I 2008, 56, 315	01.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 3, 14	10.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009
28.01.2009	RT I 2009, 11, 67	14.02.2009
28.01.2009	RT I 2009, 11, 67	01.05.2009
07.05.2009	RT I 2009, 25, 150	01.07.2009, osaliselt 20.05.2009
06.05.2009	RT I 2009, 27, 165	01.01.2010, osaliselt 08.06.2009
10.06.2009	RT I 2009, 34, 224	27.06.2009, osaliselt 01.01.2010
30.09.2009	RT I 2009, 49, 330	01.01.2010
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010, osaliselt 22.10.2009
16.12.2009	RT I 2010, 1, 2	jõustub Riigikogu XII koosseisu volituste alguspäeval, jõustumisaeg muudetud 01.01.2012; jõustumisaeg osaliselt muudetud 01.01.2013 [RT I, 28.12.2011, 1]; jõustumisaeg muudetud 01.01.2014 [RT I, 29.12.2012, 1]
22.04.2010	RT I 2010, 17, 96	01.05.2010, kohaldatakse isikule, kelle suhtes jõustub õigeks- või süüdimõistev kohtuotsus pärast seaduse jõustumist.
22.04.2010	RT I 2010, 19, 101	13.05.2010, osaliselt 01.01.2011
21.04.2010	RT I 2010, 20, 102	27.05.2010
28.10.2010	RT I, 12.11.2010, 1	15.11.2010
08.12.2010	RT I, 28.12.2010, 6	01.01.2012
27.01.2011	RT I, 23.02.2011, 3	01.01.2012
23.02.2011	RT I, 15.03.2011, 18	16.03.2011, osaliselt 01.06.2011
17.02.2011	RT I, 21.03.2011, 1	01.01.2012
07.12.2011	RT I, 28.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt 01.01.2014 ja 01.11.2014
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 1	01.04.2013
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
12.12.2012	RT I, 29.12.2012, 1	01.01.2013, osaliselt 01.04.2013 ja 01.07.2013
22.05.2013	RT I, 11.06.2013, 1	01.07.2013
10.12.2013	RT I, 27.12.2013, 6	01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014

19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
23.10.2014	RT I, 05.11.2014, 2	15.11.2014
11.02.2015	RT I, 12.03.2015, 1	01.01.2016
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 2	29.03.2015
11.06.2015	RT I, 30.06.2015, 4	01.09.2015, osaliselt 01.07.2015
10.12.2015	RT I, 30.12.2015, 4	01.01.2016
07.06.2016	RT I, 22.06.2016, 21	01.08.2016
20.04.2017	RT I, 05.05.2017, 1	01.07.2017
14.06.2017	RT I, 04.07.2017, 1	01.01.2018
06.12.2017	RT I, 28.12.2017, 1	01.01.2018
21.11.2018	RT I, 12.12.2018, 2	22.12.2018
21.11.2018	RT I, 12.12.2018, 3	01.01.2019, osaliselt 22.12.2018
03.06.2020	RT I, 16.06.2020, 1	01.08.2020
10.06.2020	RT I, 01.07.2020, 1	01.01.2021, osaliselt 11.07.2020
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 1	01.01.2021, osaliselt muudetud [RT I, 21.11.2020, 1]
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 2	01.01.2021, osaliselt 20.07.2020
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 6	20.07.2020
12.11.2020	RT I, 21.11.2020, 1	01.01.2021
25.11.2020	RT I, 10.12.2020, 1	01.01.2021, osaliselt 20.12.2020
02.06.2021	RT I, 18.06.2021, 1	28.06.2021, osaliselt 01.07.2021

1. peatükk VABARIIGI VALITSUS

1. jagu Üldsätted

§ 1. Vabariigi Valitsuse pädevus

- (1) Vabariigi Valitsus teostab täidesaatvat riigivõimu Eesti Vabariigi põhiseaduse ja seaduste alusel.
- (2) Vabariigi Valitsus teostab täidesaatvat riigivõimu vahetult või valitsusasutuste kaudu.

§ 2. Vabariigi Valitsuse asukoht

Vabariigi Valitsuse asukoht on Tallinnas.

§ 3. Vabariigi Valitsuse liikmed

- (1) Vabariigi Valitsuse liikmed on peaminister ja ministrid.
- (2) Ministrite pädevuse ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad määrab peaminister oma korraldusega. Korraldus tehakse teatavaks Vabariigi Valitsuse istungil. Peaministri korraldus kehtib kuni selle muutmiseni või Vabariigi Valitsuse volituste lõppemiseni.
- (3) Vabariigi President võib peaministri ettepanekul nimetada ametisse ministreid, kes ei juhi ministeeriumi ja kelle ülesanded määrab kindlaks peaminister oma korraldusega, mis tehakse teatavaks Vabariigi Valitsuse istungil. Nende ministrite kulutused kaetakse Riigikantselei eelarves eraldi selleks ettenähtud vahenditest.
- (4) Vabariigi Valitsuses ei ole üle 15 liikme.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

§ 3¹. Vabariigi Valitsuse liikme juurdepääs riigisaladusele ja salastatud välisteabele

(1) Vabariigi Valitsuse liikmel on ametikohajärgne õigus juurdepääsuks riigisaladusele ja salastatud välisteabele Eesti Vabariigi põhiseaduse ja seadustega ning nende alusel antud õigusaktidega talle pandud ülesannete täitmiseks.

(2) Kui välislepingu kohaselt on julgeolekukontrolli läbiviimine salastatud välisteabele juurdepääsu õiguse andmise kohustuslik eeltingimus, teostatakse julgeolekukontroll ka Vabariigi Valitsuse liikme suhtes.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud julgeolekukontrolli läbimiseks täidab Vabariigi Valitsuse liige riigisaladusele juurdepääsu loa taotleja ankeedi ja allkirjastab nõusoleku, millega lubab julgeolekukontrolli teostaval asutusel saada julgeolekukontrolli teostamise ajal enda kohta teavet füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustelt ja organitelt, ning esitab need Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjonile.

(4) Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjon määrab Vabariigi Valitsuse liikme suhtes julgeolekukontrolli teostava julgeolekukontrolli asutuse, kellele ta edastab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumendid. Ministri suhtes julgeolekukontrolli teostavaks asutuseks ei tohi määrata asutust, mis asub selle ministri juhitava ministeeriumi valitsemisalas.

(5) Julgeolekukontrolli asutus esitab Vabariigi Valitsuse liikme suhtes teostatud julgeolekukontrolli käigus kogutud andmed kolme kuu jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumentide saamisest, Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjonile otsustamiseks, kas Vabariigi Valitsuse liige on julgeolekukontrolli läbinud. Salastatud välisteabe juurdepääsusertifikaat väljastatakse riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses ettenähtud korras.
[RT I 2007, 16, 77- jõust. 01.01.2008]

§ 4. Vabariigi Valitsuse liikmete tööülesannete ühitamine

(1) Vabariigi President võib peaministri ettepanekul nimetada mõne ministri juhtima kahte ministeeriumi.

(2) Peaministriametiga ei saa ühitada ministriametit.

(3) Vabariigi Valitsuse liige ei tohi olla väljaspool ametikohustusi ühelgi muul valitaval või nimetataval ametikohal ega tegutseda töölepingu või teenuste osutamise lepingu alusel, välja arvatud teaduslik ja pedagoogiline töö. Vabariigi Valitsuse liige peab viivitamata teavitama Vabariigi Valitsust kirjalikult, kui ta tegeleb või kavatses tegeleda väljaspool ametikohustusi ettevõtjana või täisosanikuna täis- või usaldusühingus või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmena. Ametikohustusi mõistetakse käesolevas seaduses korruptsioonivastases seaduses antud tähenduses.
[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Vabariigi Valitsus keelab Vabariigi Valitsuse liikmel haldusaktiga täielikult või osaliselt käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kõrvaltegevuse, kui kõrvaltegevusele kuluva tööjõu maht või laad takistab korrapärast teenistusülesannete täitmist või kõrvaltegevus toob kaasa teenituskohustuse rikkumise.
[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

2. jagu

Vabariigi Valitsuse ja ministrite ametisse astumine ning nende volituste lõppemine

§ 5. Vabariigi Valitsuse ja ministri ametisse nimetamine

(1) Vabariigi Valitsuse nimetab ametisse Vabariigi President kolme päeva jooksul, arvates päevast, kui põhiseaduse § 89 2. lõike alusel Riigikogult valitsuse moodustamiseks volituse saanud peaministri kandidaat või põhiseaduse § 89 6. lõike alusel Riigikogu ülesseatud peaministri kandidaat on esitanud talle valitsuskoosseisu.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

(1¹) Riigikogult valitsuse moodustamiseks volituse saamise järel esitab peaministri kandidaat ettepanekus Vabariigi Presidendile ministrite ja nende ametinimetuste loetelu, mis on koostatud, lähtudes moodustatava valitsuse poliitilistest prioriteetidest ja efektiivse valitsemise vajadustest, mida peaministri kandidaat on tutvustanud Riigikogule ettekandes tulevase valitsuse moodustamise aluste kohta. Ministri ametinimetust peab viitama ministri pädevusele ja vastutusvaldkonnale.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

(2) Ministri nimetab ametisse Vabariigi President peaministrilt sellekohase ettepaneku saamisest kolme päeva jooksul.

(3) Vabariigi Valitsus või minister nimetatakse ametisse Vabariigi Presidendi otsusega, mis avaldatakse Riigi Teatajas.

§ 6. Vabariigi Valitsuse ja ministri ametisse astumine

(1) Vabariigi Valitsus või minister astub ametisse ametivande andmisega Riigikogu ees.

(2) Vabariigi Valitsus või minister annab järgmise ametivande:

«Asudes täitma Vabariigi Valitsuse liikme kohustusi, olen teadlik, et kannan selles ametis vastutust Eesti Vabariigi ja oma südametunnistuse ees. Töotan pühalikult jääda ustavaks Eesti Vabariigi põhiseaduslikule korrale ning pühendada oma jõu eesti rahva heaolu ja tuleviku kindlustamisele.».

(3) Vabariigi Valitsuse ametisse astumisel annab suulise ametivande peaminister. Seejärel kirjutavad vande tekstile alla kõik ametisse astuva valitsuse liikmed.

(4) Minister, kes astub ametisse pärast Vabariigi Valitsuse ametisse astumist, annab suulise ametivande ja kirjutab vandetekstile alla peaministri juuresolekul.

(4¹) Kui Riigikogu istungeid ei toimu, võib riigi julgeolekut ähvardava ohu korral ametisse astuv minister anda ametivande Riigikogu esimehele.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(5) Ametisse astuv Vabariigi Valitsuse liige märgib vandetekstile alla kirjutades sinna vande andmise kuupäeva ja kellaaja. Vanne loetakse antuks vandetekstile allakirjutamise ajast. Ametivande andmise juures viibib riigisekretär.

(6) Vabariigi Valitsuse või tema liikme ametisse astumise päeval antud Vabariigi Valitsuse, peaministri või ministri aktile märgitakse akti andmise kellaeg.

(7) Teadaanne Vabariigi Valitsuse või ministri ametisse astumise kohta avaldatakse Riigi Teatajas.

§ 7. Muudatused Vabariigi Valitsuse koosseisus

(1) Muudatused ametisse astunud Vabariigi Valitsuse koosseisus on:

- 1) ministri ametist vabastamine;
- 2) uue ministri ametisse nimetamine;
- 3) ministri nimetamine juhtima mitut ministeeriumi, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 15 nimetatud juhul;
- 4) mitut ministeeriumi juhtima nimetatud ministri vabastamine ühe ministeeriumi juhtimisest, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 15 nimetatud juhul.

(2) Minister, kes on Vabariigi Valitsuse antud koosseisus ametisse astudes andnud ametivande, ei tee seda uuesti tema nimetamisel juhtima teist ministeeriumi.

(3) Muudatuse ametisse nimetatud Vabariigi Valitsuse koosseisus teeb Vabariigi President peaministri ettepaneku saamisest kolme päeva jooksul. Kui Riigikogu on avaldanud ministrile umbusaldust, vabastab Vabariigi President ministri ametist viivitamata pärast Riigikogu esimehelt asjakohase teate saamist.

(4) Muudatus ametisse nimetatud Vabariigi Valitsuse koosseisus tehakse Vabariigi Presidendi otsusega, mis avaldatakse Riigi Teatajas.

§ 8. Vabariigi Valitsuse tagasiastumise alused

Vabariigi Valitsus astub tagasi:

- 1) Riigikogu uue koosseisu kokkuastumisel;
- 2) peaministri tagasiastumisel;
- 3) peaministri surma korral;
- 4) kui Riigikogu avaldab Vabariigi Valitsusele või peaministrile umbusaldust ja Vabariigi President ei ole kolme päeva jooksul Vabariigi Valitsuse ettepanekul välja kuulutanud Riigikogu erakorralisi valimisi;
- 5) kui Riigikogu ei võta vastu Vabariigi Valitsuse poolt esitatud usaldusküsimusega seotud seaduseelnõu.

§ 9. Peaministri tagasiastumise alused

(1) Peaminister astub tagasi, kui ministrite tagasiastumise või muudel seadusest tulenevatel alustel nende volituste lõppemise tõttu ei ole Vabariigi Valitsus otsustusvõimeline ega muutu otsustusvõimeliseks 21 päeva jooksul otsustusvõime kaotamisest arvates.

(2) Peaministri volitused lõpevad tema kohta tehtud süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel.

(3) Peaminister võib astuda tagasi ka omal algatusel, tehes oma otsuse teatavaks Vabariigi Valitsuse istungil.

§ 10. Vabariigi Valitsuse tagasiastumise kord

- (1) Vabariigi Valitsuse tagasiastumisest teatab Vabariigi Presidendile:
- 1) käesoleva seaduse § 8 punktis 1 nimetatud juhul – peaminister Riigikogu uue koosseisu esimesel istungil;
  - 2) käesoleva seaduse § 8 punktis 2 nimetatud juhul – peaminister viivitamata;
  - 3) käesoleva seaduse § 8 punktis 3 nimetatud juhul – peaministri kooskõlas käesoleva seaduse § 13 alusel asendav minister viivitamata pärast tema surmast teadasaamist;
  - 4) käesoleva seaduse § 8 punktis 4 nimetatud juhul – Riigikogu esimees hiljemalt järgmisel päeval pärast seda, kui Riigikogu on Vabariigi Valitsusele või peaministrile umbusaldust avaldanud;
  - 5) käesoleva seaduse § 8 punktis 5 nimetatud juhul – Riigikogu esimees viivitamata.
- (2) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 2, 3, 4 ja 5 nimetatud juhtudel esitatakse teade kirjalikult.
- (3) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktide 2 ja 3 alusel Vabariigi Valitsuse tagasiastumisest teatanud isik teeb seda ka Riigikogus.
- (4) Kui Vabariigi Valitsus astub tagasi peaministri kohta tehtud süüdimõistva kohtuotsuse jõustumise tõttu, teeb selle Riigikogule teatavaks Vabariigi President järgmisel päeval pärast kohtult teate saamist.
- (5) Uue valitsuse ametisse astumise korral vabastab Vabariigi President tagasiastunud Vabariigi Valitsuse oma otsusega, mis avaldatakse Riigi Teatajas.

§ 11. Tagasiastunud Vabariigi Valitsuse volitused

- (1) Tagasiastunud Vabariigi Valitsus jätkab oma tegevust ajani, mil uus valitsus on ametisse astunud.
- (2) Vältimatu vajaduseta hoidub tagasiastunud Vabariigi Valitsus põhimõtteliste või riigieelarvekulusid suurendavate otsuste tegemisest.

§ 12. Ministri volituste lõppemine

- (1) Ministri volitused lõpevad:
- 1) tema tagasiastumisel;
  - 2) tema surma korral;
  - 3) peaministri ettepanekul Vabariigi Presidendi otsuse alusel;
  - 4) talle Riigikogu poolt umbusalduse avaldamise korral;
  - 5) tema suhtes süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel;
  - 6) Vabariigi Valitsuse tagasiastumisel.
- (2) Minister esitab tagasiastumisavalduse Vabariigi Presidendile peaministri kaudu. Peaminister edastab avalduse selle saamise päevast hiljemalt ühe kuu jooksul.
- (2¹) Erandina käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatust loetakse minister tagasiastumisavalduse esitanuks tema valimisel Euroopa Parlamendi liikmeks, kui ta ei teavita kümne päeva jooksul, arvates valimistulemuste väljakuulutamise päevast, Vabariigi Valimiskomisjoni, et ta soovib jätkata oma senises ametis ja Euroopa Parlamendi liikme mandaadist loobuda.
[RT I 2003, 4, 22- jõust. 23.01.2003]
- (3) Ministri surmast teatab peaminister Vabariigi Presidendile viivitamata.
- (4) Peaministril on õigus teha Vabariigi Presidendile ettepanek vabastada minister ametist.
- (5) Ministrile umbusalduse avaldamisest teatab Riigikogu esimees Vabariigi Presidendile ja peaministrile viivitamata.
- (6) Ministri kohta tehtud süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisest teatab kohus Vabariigi Presidendile ja peaministrile viivitamata.
- (7) Kui minister vabastatakse ametist käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 1, 3 ja 4 nimetatud juhtudel, kohaldatakse käesoleva seaduse § 7 3. lõiget. Ministri kohta tehtud süüdimõistva kohtuotsuse jõustumise korral vabastab Vabariigi President ta ametist kohtuotsuse jõustumise päevast kohe pärast käesoleva paragrahvi 6. lõikes nimetatud teate saamist. Ministri surma korral loetakse tema volitused lõppenuks surmapäevale järgnevast päevast.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]
- (8) Ministri ametist vabastamine vormistatakse ja avaldatakse käesoleva seaduse § 7 4. lõikes sätestatud korras.

3. jagu

Peaministri ja ministri asendamine

§ 13. Peaministri asendamine

Ametisse astunud peaminister kehtestab oma korraldusega enda asendamise järjekorra ja määrab kindlaks asendamise korra. Peaminister teeb oma korralduse teatavaks Vabariigi Valitsuse esimesel istungil.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 14. Peaministrit asendava ministri pädevus

(1) Peaministrit asendaval ministril on samad õigused ja kohustused mis peaministril, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2) Peaministrit asendav minister ei või:

1) esineda Riigikogu ees Vabariigi Valitsuse tagasiastumisavaldusega, välja arvatud peaministri surma korral;
2) teha Vabariigi Presidendile ettepanekuid ministrite ametisse nimetamiseks ja ametist vabastamiseks, välja arvatud ministrite ametisse nimetamiseks Vabariigi Valitsuse istungi otsustusvõimelisuse tagamiseks riigi julgeolekut ähvardava vahetu ohu korral.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(3) Peaministrit asendav minister kirjutab dokumentidele alla oma ametinimetuse ning sõnad «peaministri ülesannetes».

(4) Peaministri osavõtuta ei saa Vabariigi Valitsus siduda valitsuse poolt Riigikogule esitatud eelnõu vastuvõtmist usaldusküsimusega.

§ 15. Ministri asendamine

(1) Kui minister ei saa haiguse või muu takistuse tõttu ajutiselt oma ülesandeid täita, paneb peaminister korraldusega tema ülesanded mõnele teisele ministrile.

(2) Kui ministri volitused on lõppenud käesoleva seaduse § 12 1. lõike punktides 1–5 sätestatud juhtudel, paneb peaminister oma korraldusega tema ülesanded mõnele teisele ministrile kuni uue ministri ametisse nimetamiseni.

(3) Asendav minister kirjutab dokumentidele alla oma ametinimetuse ning lisab asendatava ministri ametinimetuse koos sõnaga «ülesannetes».

3¹. jagu Eesti esindamine Euroopa Liidu Nõukogus

[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

§ 15¹. Eesti esindamine Euroopa Liidu Nõukogus

(1) Euroopa Liidu Nõukogus esindab Eestit vastava valdkonna minister.

(2) Kui minister ei saa haiguse, puhkuse või muu takistuse tõttu täita oma ülesandeid Euroopa Liidu Nõukogus, asendab teda Vabariigi Valitsuse heakskiidul teine minister.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

(3) Kui teine minister ei saa ministrit Euroopa Liidu Nõukogus asendada, siis asendab teda Eesti Vabariigi alaline esindaja Euroopa Liidu juures või alalise esindaja asetäitja.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

(4) Kui lõigetes 2 ja 3 nimetatud isikud ei saa mõjuval põhjusel ministrit asendada, võib Vabariigi Valitsuse heakskiidul asendada ministrit muu volitatud isik.

(5) Vastava valdkonna minister võib volitada erakorralistel asjaoludel enda nimel Euroopa Liidu Nõukogu istungil Eesti seisukohti esindama ja hääletama teise nõukogu liikme, teavitades põhjusest esimesel võimalusel Vabariigi Valitsust.
[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

4. jagu

Vabariigi Valitsuse töökorraldus

§ 16. Vabariigi Valitsuse istung

- (1) Vabariigi Valitsus otsustab tema pädevusse kuuluvaid küsimusi istungil.
- (2) Vabariigi Valitsus on otsustusvõimeline, kui istungist võtab osa peale peaministri vähemalt pool valitsuse koosseisust.
- (2¹) Riigi julgeolekut ähvardava vahetu ohu korral on Vabariigi Valitsus otsustusvõimeline, kui istungist võtab peale peaministri osa vähemalt kaks ministrit.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]
- (3) Vabariigi Valitsuse istung toimub Vabariigi Valitsuse asukohas. Vabariigi Valitsuse reglemendis tähendatud juhtudel võib istung toimuda ka mujal.

§ 17. Vabariigi Valitsuse istungi toimumise aeg ja päevakord

- (1) Vabariigi Valitsuse istungi aja ja päevakorra kinnitab peaminister korraldusega.
- (2) Riigisekretär teeb Vabariigi Valitsuse istungi aja ja päevakorra aegsasti teatavaks ministritele, õiguskantslerile, riigikontrolöridele ning istungile kutsutud isikutele.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]
- (3) Peaministril on õigus lisada kinnitatud päevakorda täiendavaid küsimusi.

§ 18. Vabariigi Valitsuse istungi töökorraldus

- (1) Vabariigi Valitsuse istungit juhatab peaminister.
- (2) Vabariigi Valitsuse istungid on kinnised, kui valitsus ei otsusta teisiti.
- (3) Vabariigi Valitsuse istungist võtab sõnaõigusega osa riigisekretär.
- (4) Vabariigi Valitsuse istungist võib sõnaõigusega osa võtta õiguskantsler ja oma ülesannetesse kuuluvais asjus riigikontrolör.
- (4¹) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]
- (5) Peaminister võib Vabariigi Valitsuse istungile kutsuda ka teisi isikuid ja anda neile sõna.
- (6) Vabariigi Valitsuse istungite ettevalmistamise ja toimumise ning muud Vabariigi Valitsuse töökorraldusküsimused sätestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatavas Vabariigi Valitsuse reglemendis.

§ 19. Otsuste tegemine Vabariigi Valitsuse istungil

- (1) Vabariigi Valitsus teeb oma otsused peaministri või asjaomase ministri ettepanekul.
- (2) Vabariigi Valitsuse otsused tehakse istungil osalevate valitsusliikmete häälteenamusega.
- (3) Vabariigi Valitsuse igal liikmel on üks hääl. Hääle poolekslangemise korral on otsustav peaministri hääl.
- (4) Peaministri või asjaomase ministri motiveeritud taotlusel lükatakse küsimuse otsustamine edasi.

§ 20. Valitsuse istungi protokoll

- (1) Vabariigi Valitsuse istungid protokollitakse.
- (2) Protokolli märgitakse:
  - 1) istungi järjekorranumber;
  - 2) istungi alguse ja lõpu aeg ning istungi toimumise koht;
  - 3) istungist hääle- ja sõnaõigusega osavõtjad ja sellele kutsutud teised isikud, samuti sõnavõtnud isikud;
  - 4) Riigikogule esitatava eelnõu ettekandja;
  - 5) vastuvõetud seisukohad ja otsused;
  - 6) otsustuste hääletamistulemused ja eriarvamused.
- (3) Sõnavõtnud salvestatakse või fikseeritakse muul viisil vastavalt valitsuse reglemendile. Sõnavõtja taotlusel või peaministri ettepanekul sõnavõtu põhiseisukohad protokollitakse.
- (4) Protokollile kirjutavad alla istungi juhataja ja riigisekretär.

(5) Protokollile lisatakse valitsuse määruste ja korralduste eelnõude originaaleksemplarid ning muud päevakorrapunkti kohta käivad originaaldokumendid.

(6) Väljavõtted protokollist saadetakse asjaomastele ministritele valitsuse reglemendis sätestatud juhtudel.

(7) Protokollide ja nende lisade hoidmise korraldab ning nende säilimise eest vastutab riigisekretär.

4¹. jagu **Euroopa Liidu asjade menetlemine**

[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

§ 20¹. Euroopa Liidu asjade esitamine Vabariigi Valitsusele

(1) Vabariigi Valitsusele esitatakse heakskiitmiseks Eesti seisukohad Euroopa Liidu õigusaktide eelnõude ja muude Euroopa Liidu asjade kohta, kui need kuuluvad Vabariigi Valitsuse pädevusse või kui Vabariigi Valitsus peab eelnõu või muu Euroopa Liidu asja esitama seisukohavõtuks või arvamuse andmiseks Riigikogule tulenevalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusest.

[RT I 2007, 44, 316- jõust. 14.07.2007]

(2) Vabariigi Valitsusele esitatakse heakskiitmiseks Eesti seisukohad muude olulise tähtsusega Euroopa Liidu õigusaktide eelnõude ja Euroopa Liidu asjade kohta, kui Vabariigi Valitsuse seisukoha võtmist peab oluliseks peaminister või minister.

(3) Peaminister ja minister ning § 15¹ lõigetes 2–4 nimetatud isikud on kohustatud Vabariigi Valitsuse seisukohast kinni pidama. Kui peaminister, minister või § 15¹ lõigetes 2–4 nimetatud isikud ei ole nii teinud, tuleb seda esimesel võimalusel Vabariigi Valitsusele põhjendada.

§ 20². Kandidaatide esitamine Euroopa Liidu ametikohtadele

(1) Vabariigi Valitsus esitab Eesti kandidaadid Euroopa Komisjoni liikme, Euroopa Liidu majandus- ja sotsiaalkomitee liikme, Euroopa Liidu regioonide komitee liikme, Euroopa Kohtu kohtuniku, Euroopa Kohtu esimese astme kohtu kohtuniku, kohtujuristide ning Euroopa Kontrollikoja liikme ametikohtadele.

(1¹) Euroopa Komisjoni liikme kandidaat esineb enne Vabariigi Valitsuse poolt esitamist Riigikogu istungil ettekandega ja vastab Riigikogu liikmete küsimustele.

[RT I, 05.11.2014, 2- jõust. 15.11.2014]

(1²) Euroopa Kohtu kohtuniku kandidaadi esitamisel tutvub Vabariigi Valitsus eelnevalt Riigikohtu esimehe ja õiguskantsleri arvamusega ning kandidaadi kuulab ära ja teda küsitleb Riigikogu põhiseaduskomisjon.

[RT I, 05.11.2014, 2- jõust. 15.11.2014]

(2) Euroopa Kohtu esimese astme kohtu kohtuniku kandidaadi ja kohtujuristide kandidaatide esitamisel tutvub Vabariigi Valitsus eelnevalt Riigikohtu esimehe ja õiguskantsleri arvamusega. Euroopa Kontrollikoja liikme kandidaadi esitamisel tutvub Vabariigi Valitsus eelnevalt riigikontrolöri arvamusega. Euroopa Liidu regioonide komitee liikme kandidaatide esitamisel tutvub Vabariigi Valitsus eelnevalt üleriigiliste kohaliku omavalitsuse üksuste liitude arvamusega. Euroopa Liidu majandus- ja sotsiaalkomitee liikme kandidaatide esitamisel tutvub Vabariigi Valitsus eelnevalt asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide arvamusega.

[RT I, 05.11.2014, 2- jõust. 15.11.2014]

(3) Lõikes 1 nimetatuta Euroopa Liidu institutsioonide, komiteede ja asutuste ametikohtadele esitab kandidaadid Vabariigi Valitsus või minister Vabariigi Valitsuse reglemendis ettenähtud korras.

[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

5. jagu **Valitsuskomisjonid**

§ 21. Valitsuskomisjoni moodustamine ja pädevus

(1) Vabariigi Valitsus võib oma korraldusega moodustada valitsuskomisjoni, määrates valitsuskomisjoni ülesanded, liikmed ja komisjoni teenindava valitsusasutuse.

(2) Vabariigi Valitsus määrab komisjoni esimehe. Kui komisjoni esimeheks ei ole minister või riigisekretär, määrab valitsus komisjoni töö eest vastutavaks Vabariigi Valitsuse liikme või riigisekretäri.

(3) Valitsuskomisjonil on õigus saada riigiasutustelt ja omavalitsusasutustelt oma tööks vajalikke dokumente ja muid andmeid.
[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

§ 22.–§ 25. [Kehtetud -RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

6. jagu

Vabariigi Valitsuse õigusaktid

§ 26. Vabariigi Valitsuse õigusaktid

(1) Vabariigi Valitsus annab seaduse alusel ja täitmiseks määrusi ja korraldusi.

(2) Vabariigi Valitsuse määrused ja korraldused peavad vastama haldusmenetluse seaduses sätestatud vorminõuetele.

§ 27. Vabariigi Valitsuse määrus

(1) Vabariigi Valitsuse määrus on õigustloov akt.

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 94, 578- jõust. 01.01.2002]

(3) Vabariigi Valitsus annab määrusivalitsusasutuste ülesehituse, asjaajamise ja töö korraldamiseks, samuti teenistusliku järelevalve teostamiseks.

§ 28. Vabariigi Valitsuse määruse vormistamine

(1) [Kehtetu -RT I 2001, 94, 578- jõust. 01.01.2002]

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 94, 578- jõust. 01.01.2002]

(3) Vabariigi Valitsuse määrusele kirjutavad alla peaminister, asjaomane minister ja riigisekretär. Peaministrit asendav minister kirjutab määrusele alla oma ametinimetuse ja sõnad «peaministri ülesannetes». Ministrit asendav minister kirjutab alla käesoleva seaduse § 15 3. lõikes sätestatud korras. Juhul kui asjaomane minister on eriarvamusel, lisatakse tema kirjalik seisukoht Vabariigi Valitsuse istungi protokollile.

§ 29. Vabariigi Valitsuse määruse avaldamine ja jõustumine

(1) Täitmiseks kohustuslikud on üksnes Vabariigi Valitsuse avaldatud määrused.

(2) Vabariigi Valitsuse määrused avaldatakse Riigi Teataja seadusega ettenähtud korras.

(3) [Kehtetu -RT I 2001, 94, 578- jõust. 01.01.2002]

§ 30. Vabariigi Valitsuse korraldus

(1) Vabariigi Valitsuse korraldus on üksikakt.

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 94, 578- jõust. 01.01.2002]

(3) [Kehtetu -RT I 2001, 94, 578- jõust. 01.01.2002]

(3¹) Vabariigi Valitsus võib anda korraldusega valitsusasutusele ülesandeid.

(4) Vabariigi Valitsuse korraldusele kirjutavad alla peaminister ja riigisekretär.

(5) Vabariigi Valitsuse korraldus jõustub allakirjutamisest, kui korralduses või seaduses ei sätestata hilisemat tähtpäeva või korraldus tuleb teatavaks teha vastavalt haldusmenetluse seadusele. Vabariigi Valitsuse korraldused avaldatakse Riigi Teataja seadusega ettenähtud korras, välja arvatud korraldused, milles on märgitud teistsugune teatavaks tegemise kord.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(6) Vabariigi Valitsus võib anda korraldusi elektroonilises vormis.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

7. jagu

Vabariigi Valitsuse liikmete sotsiaalsed tagatised

§ 31. Vabariigi Valitsuse liikme palk ja teenistuselähetuse kulud

- (1) Vabariigi Valitsuse liikme palga määr sätestatakse seadusega.
- (2) Vabariigi Valitsuse liikmele tasutakse teenistuselähetuse kulud avaliku teenistuse seaduses sätestatud alustel.

§ 31¹. Vabariigi Valitsuse liikme esinduskulud

Vabariigi Valitsuse liikmele makstakse igakuiselt 20 protsenti ametipalgast esinduskuludeks.
[RT I 2010, 1, 2- jõust. 01.01.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 29.12.2012, 1)]

§ 32. Vabariigi Valitsuse liikme puhkus

- (1) Vabariigi Valitsuse liikmel on õigust saada puhkust avaliku teenistuse seaduses ettenähtud korras.
- (2) Puhkus antakse peaministri korraldusega.
- (3) Vabariigi Valitsuse liikme kasutamata aegumata puhkus säilib ja selle arvestus jätkub senises korras juhul, kui isik nimetatakse uuesti Vabariigi Valitsuse liikmeks.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 33. Vabariigi Valitsuse liikme eluruum

- (1) Vabariigi Valitsuse liikmel on õigus tööandja eluruumile tingimustel ja korras, mille määrab Vabariigi Valitsus.
- (2) Vabariigi Valitsuse liige vabastab tööandja eluruumi ühe kuu jooksul, alates valitsusliikme volituste lõppemisest.

§ 34. Teenistuskoha säilitamine Vabariigi Valitsuse liikmeks nimetamise korral

[Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 35. Vabariigi Valitsuse liikme õigus hüvitisele volituste lõppemise korral

- (1) Vabariigi Valitsuse liikmel, kes on ametist vabastatud valitsuse tagasiastumise või ministrile umbusalduse avaldamise tõttu või peaministri ettepanekul, on õigus saada hüvitist kuue kuu ametipalga ulatuses.
- (2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes ettenähtud hüvitist ei maksta:
  - 1) kui ametist vabastatud valitsusliige nimetatakse pärast vabastamist sama valitsuse liikmeks;
  - 2) Vabariigi Valitsuse tagasiastumisel, kui vabanenud valitsuse liige nimetatakse vahetult järgneva valitsuse liikmeks;
  - 3) Vabariigi Valitsuse liikmele, kelle kohta tehtud süüdimõistev kohtuotsus on jõustunud;
  - 4) kui taastuvad ametist vabastatud valitsusliikme volitused Riigikogu liikmena.
- (3) Vabariigi Valitsuse liikme surma korral on õigus saada käesoleva paragrahvi 1. lõikes ettenähtud hüvitist temaga koos elanud ja tema ülalpidamisel olnud perekonnaliikmetel. Kui surm on saabunud seoses valitsusliikme ülesannete täitmisega, siis makstakse temaga koos elanud ja tema ülalpidamisel olnud perekonnaliikmetele valitsusliikme viie aasta ametipalk. Vabariigi Valitsuse liikme surma korral korraldatakse tema matused riigi kulul.

2. peatükk PEAMINISTER

§ 36. Peaministri pädevus

- (1) Peaminister esindab Vabariigi Valitsust ja juhib selle tegevust.
- (2) Vabariigi Valitsuse juhina peaminister:
  - 1) juhatab Vabariigi Valitsuse istungeid;
  - 2) kirjutab alla Vabariigi Valitsuse õigusaktidele;
  - 3) nõuab ministrilt seletust tema tegevuse kohta;
  - 4) annab korraldusi vastavalt käesoleva seaduse §-le 37;

5) teeb käesolevas seaduses ettenähtud juhtudel Vabariigi Presidendile ettepaneku muuta Vabariigi Valitsuse koosseisu;

5¹) esindab Vabariigi Valitsust kohtus või annab volituse Vabariigi Valitsuse esindamiseks kohtus;

5²) juhib Eesti seisukohtade kujundamist Euroopa Ülemkogu kohtumisteks ning esindab Eestit Euroopa Ülemkogus ja Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil kokkutulevas nõukogus;

6) täidab muid ülesandeid, mis on talle pandud põhiseaduse ja seadustega.

[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

§ 37. Peaministri korraldus

(1) Peaminister annab korraldusi üksikküsimuste otsustamiseks käesoleva seaduse § 3 2. ja 3. lõikes, § 13 1. lõikes, § 15 1. ja 2. lõikes, § 17 1. lõikes, § 32 2. lõikes, § 79 1. ja 8. lõikes ning § 80 1. lõikes sätestatud alustel, samuti muudel seaduses sätestatud alustel. Peaminister võib anda korraldusi elektroonilises vormis.

[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

(2) Peaministri korraldusele kirjutab alla peaminister.

(3) Peaministri korralduses märgitakse akti nimetus, korralduse andja, pealkiri, kuupäev ja number. Peaministri korraldus peab sisaldama viite selle andmise aluseks olevale õigustloovale aktile.

(4) Peaministri korraldus jõustub allakirjutamisest, kui korralduses või seaduses ei ole sätestatud jõustumise hilisemat tähtpäeva.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(5) Peaministri korraldused, mis on antud käesoleva seaduse § 3 2. ja 3. lõikes, § 13 1. lõikes, § 15 2. lõikes ja § 79 1. lõikes ja riigikaitse seaduse § 9 lõikes 4 nimetatud juhul, avaldatakse Riigi Teatajas.

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

3. peatükk TÄIDESAAATVA RIIGIVÕIMU ASUTUSED

§ 38. Täidesaatva riigivõimu asutuste liigid

Täidesaatva riigivõimu asutused on:

- 1) valitsusasutused;
- 2) valitsusasutuste hallatavad riigiasutused.
- 3) [kehtetu -RT I 2008, 35, 212- jõust. 01.01.2009]

§ 39. Valitsusasutuste mõiste ja liigid

(1) Valitsusasutused on riigi eelarvest finantseeritavad asutused, millele seadusega või seaduse alusel antud põhiülesandeks on täidesaatva riigivõimu teostamine.

(2) Valitsusasutused on ametiasutusteks avaliku teenistuse seaduse § 6 tähenduses.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(3) Valitsusasutused on ministeeriumid, kaitsevägi ja Riigikantselei, samuti ametid ja inspeksioonid ning nende kohalikud täidesaatva riigivõimu volitusi omavad asutused. Seadusega võib ette näha ka teisi valitsusasutusi.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 40. Valitsusasutuste moodustamine, ümberkorraldamine ja lõpetamine

(1) Ministeeriumid, Riigikantselei, ametid ja inspeksioonid ning teised seadusega ettenähtud valitsusasutused moodustatakse, korraldatakse ümber ja nende tegevus lõpetatakse seaduse alusel.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(2) Ametite ja inspeksioonide kohalikud asutused moodustab, korraldab ümber ja nende tegevuse lõpetab minister.

(3) Valitsusasutus registreeritakse riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris, mille asutab Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepaneku alusel.

(4) Riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris võib registreerida ka valitsusasutuse piirkondlikku struktuuriüksust, kui see on sätestatud valitsusasutuse põhimääruses.

§ 41. Valitsusasutuse staatus

(1) Valitsusasutused on aruandekohustuslikud Vabariigi Valitsuse või vastava ministri või riigisekretäri ees, kes suunab ja koordineerib nende tegevust ning teostab nende üle seaduses sätestatud korras teenistuslikku järelevalvet.

(2) Valitsusasutusel on põhimäärus, eelarve ja väikese riigivapiga pitsat. Valitsusasutuse põhimääruses võib ette näha valitsusasutuse sümboolid ja teenetemärgid, mis kooskõlastatakse [Vabariigi Valitsuse kehtestatud](#) korras. [RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(3) Valitsusasutused kasutavad riigieelarvelisi vahendeid ning annavad sellest aru seaduse ja Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud korras.

(4) Valitsusasutused põhinevad ainujuhtimisel, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Valitsusasutuse juht nimetatakse ametisse ja vabastatakse ametist seaduses ettenähtud korras ja alustel.

(5) Valitsusasutuste pädevus kehtestatakse seadusega või seaduse alusel nende asutaja poolt. Valitsusasutused ei või delegeerida nende pädevusse antud õigusi ja kohustusi teistele riigi- või omavalitsuse asutustele, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti või kui seda ei näe ette seaduse alusel sõlmitud haldusleping.

(6) Valitsusasutused annavad akte ja sooritavad toiminguid oma pädevuse piirides seaduse, Vabariigi Valitsuse määruse või korralduse või ministri määruse või käskkirja alusel ja täitmiseks.

(7) Ametite, inspeksioonide ja muude ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste eelarved kinnitab, muudab ja eelarvete täitmist kontrollib minister seaduses kehtestatud korras.

§ 42. Valitsusasutuse põhimäärus

(1) Ministeeriumi ja Riigikantselei [põhimääruse kinnitab Vabariigi Valitsus](#). Ameti ja inspeksiooni ning nende kohalike asutuste [põhimäärused kinnitab minister](#).

(2) Valitsusasutuse põhimääruses peavad sisalduma:

- 1) asutuse täielik nimi, asukoht ning tema kõrgemalseisva valitsusasutuse nimi;
- 2) asutuse tegevusvaldkond ja ülesanded;
- 3) asutuse juhtimise korraldus ning juhtide õigused ja kohustused;
- 4) asutuse struktuur ja struktuuriüksuste põhiülesanded;
- 5) muud asutuse tegevuse korraldamise olulised sätted.

§ 43. Valitsusasutuste hallatavad riigiasutused

(1) Valitsusasutuste haldamisel võivad olla riigi eelarvest finantseeritavad riigiasutused, kelle põhiülesandeks ei ole täidesaatva riigivõimu teostamine. Seaduse alusel võivad valitsusasutuste hallatavad riigiasutused teostada täidesaatvat riigivõimu.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud riigiasutused teenindavad valitsusasutusi või täidavad teisi riiklikke ülesandeid kultuuri, hariduse, sotsiaal- või muus valdkonnas.

(3) Valitsusasutuste hallatavaid riigiasutusi moodustavad, korraldavad ümber ja nende tegevuse lõpetavad [Vabariigi Valitsus või Vabariigi Valitsuse määratavas korras valitsusasutused](#), kui seaduses ei sätestata teisiti.

(4) Valitsusasutuste hallatavad riigiasutused kuuluvad Vabariigi Valitsuse määratud ministeeriumi valitsemisalasse või Riigikantselei haldamisele.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(5) Valitsusasutuste hallatava riigiasutuse põhimääruse kinnitab [Vabariigi Valitsus, minister või riigisekretär](#). [RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud asutused registreeritakse riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris, mille asutab [Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepaneku alusel](#).

(7) Valitsusasutuste hallatavad riigiasutused peavad personali- ja palgaarvestust Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud riigi personali- ja palgaarvestuse andmekogusse andmete esitamise ja arvestuse toimingute teostamise korra kohaselt.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(8) Valitsusasutuste hallatavad riigiasutused esitavad oma asutuse personali- ja palgaarvestuse andmed riigi personali- ja palgaarvestuse andmekogusse, mille [asutab Vabariigi Valitsus](#).

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 43¹. Kaitsevägi

[Kehtetu -RT I 2008, 35, 212- jõust. 01.01.2009]

§ 44. Riigi esindamine täidesaatva riigivõimu asutuse poolt

(1) Riiki on volitatud esindama valitsusasutus või muu riigiasutus seadustest, oma põhimäärusest ja teistest õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmisel.

(2) Kui seadus ja muu õigusakt ei sätesta, kes esindab riiki konkreetses õigussuhtes, määrab riigi esindaja [Vabariigi Valitsus](#).

(3) Riigiasutust esindab vastavalt asutuse põhimäärusele asutuse juht või tema poolt volitatud isik, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 44¹. Riigi esindamine kohtus

(1) Riigi seaduslik esindaja kohtus tsiviilasjades ja kriminaalasjades kannatanu ja tsiviilkostjana on ministeeriumi valitsemisala piires minister. Minister võib riigi esindamiseks kohtus anda üld- ja erivolitusi.

(2) [Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(3) Riigisekretär on riigi seaduslik esindaja kohtus tsiviilasjades ja kriminaalasjades kannatanu ja tsiviilkostjana Riigikantselei pädevuse piires. Riigisekretär võib riigi esindamiseks kohtus anda üld- või erivolitusi.

(4) Üldvolitus on õiguste kogum, mille alusel volitatu esindab kestvalt riiki kohtus oma pädevuse piires toimuvates kohtuasjades ja annab volitusi riigi esindamiseks kohtus. Erivolitus on õiguste kogum, mille alusel volitatu esindab riiki kohtus konkreetses kohtuasjas.

(5) [Kehtetu -RT I, 23.02.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(6) Riigi lepingulise esindaja volitamise õigus tsiviilkohtu- ja kriminaalmenetluses on ministril ministeeriumi valitsemisala piires ning riigisekretäril Riigikantselei ülesannete piires. Halduskohtumenetluses haldusorgani lepingulise esindaja volitamise õigus on haldusorgani seaduslikul esindajal halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Väärteomenetluses kohtuvälise menetleja lepingulise esindaja volitamise õigus on kohtuväliseks menetlejaks oleva täidesaatva riigivõimu volitustega asutuse juhil.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(7) Kohtus riigi esindamise ja kohtumenetlusega riigile kaasnevate kulude kandmise korra kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(8) Igas ministeeriumis ja Riigikantseleis kogutakse andmeid riigi esindamise kohta kohtus vastavalt ministeeriumi valitsemisala ja Riigikantselei pädevuse piires.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(9) [Kehtetu -RT I, 22.06.2016, 21- jõust. 01.08.2016]

(10) [Kehtetu -RT I, 22.06.2016, 21- jõust. 01.08.2016]

§ 44². Riigi esindamine halduskohtumenetluses

(1) Halduskohtumenetluses osaleb riik halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras:

- 1) vastustajaks oleva haldusorgani või kaasatud haldusorgani kaudu;
- 2) kaebaja või kolmanda isikuna;
- 3) protesti, eraisiku vastu kaebuse või haldustoiminguks loa andmise taotluse esitanud haldusorgani kaudu.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud juhtudel on riigi seaduslikuks esindajaks:

- 1) minister ministeeriumi valitsemisala piires;
- 2) [kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]
- 3) riigisekretär Riigikantselei pädevuse piires.

(3) Vabariigi Valitsuse seaduslik esindaja halduskohtumenetluses on ministeeriumi valitsemisala piires minister.

(4) Riigi ja Vabariigi Valitsuse seaduslikud esindajad võivad riigi esindamiseks halduskohtumenetluses anda üld- ja erivolitusi.

[RT I, 23.02.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

4. peatükk

MINISTEERIUMID

1. jagu Üldeeskirjad

§ 45. Ministeeriumid

Valitsemisalade korraldamiseks on moodustatud järgmised ministeeriumid:

- 1) Haridus- ja Teadusministeerium;
- 2) Justiitsministeerium;
- 3) Kaitseministeerium;
- 4) Keskkonnaministeerium;
- 5) Kultuuriministeerium;
- 6) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
- 7) Maaeluministeerium;
- [RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]
- 8) Rahandusministeerium;
- 9) Siseministeerium;
- 10) Sotsiaalministeerium;
- 11) [kehtetu -RT I 2002, 87, 505- jõust. 23.10.2002]
- 12) Välisministeerium.
- [RT I 2002, 90, 520- jõust. 01.01.2003]

§ 46. Ministeeriumi staatus ja struktuur

(1) Ministeerium on valitsusasutus, mis täidab seadusest tulenevaid ja Vabariigi Valitsuse poolt seaduse alusel antud ülesandeid.

(2) Ministeerium on tema valitsemisalas olevate ametite ja inspeksioonide ning muude riigiasutuste kõrgemalseisev organ.

(3) Ministeerium jaguneb osakondadeks vastavalt ministeeriumi põhimäärusele.

(4) Ministeeriumi struktuuri võivad kuuluda nõunikud, kelle ülesanded ja alluvuse määrab minister.

(4¹) Välisministeeriumi struktuuri kuuluvad Eesti Vabariigi diplomaatilised esindused, konsulaarasutused ja eriülesannetega missioonid.

(4²) [Kehtetu -RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(5) Seadusega ettenähtud juhtudel võib ministeeriumide struktuuri lisaks osakonnale kuuluda ka teisi struktuuriüksusi.

(6) **Minister võib oma ministeeriumi valitsemisalas moodustada**nõuandva õigusega komisjone ja nõukogusid, määrates nende ülesanded ja töökorra.

§ 47. Ministeeriumi osakond

(1) Ministeeriumi osakond on ministeeriumi struktuuriüksus, kellel puuduvad täitevvõimu volitused ministeeriumiväliste isikute suhtes, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Ministeeriumi osakonna struktuur ja pädevus määratakse **ministri poolt kinnitatud** osakonna põhimääruses. Osakonna koosseisu võivad kuuluda talitused ja bürood.

(3) Ministeeriumi osakonda juhib osakonna juhataja, Välisministeeriumis peadirektor.

(4) Osakonna juhataja või peadirektori nimetab ametisse ja vabastab ametist minister.

§ 48. Ministeeriumi talitus ja büroo

(1) Ministeeriumi talitus ja büroo on osakonna koosseisu kuuluvad struktuuriüksused.

(2) Talituse ja büroo ülesehitus ja pädevus määratakse osakonna põhimäärusega.

(3) Talitust ja bürood juhib talituse või büroo juhataja.

(4) Välisministeeriumis juhib bürood büroo direktor.

2. jagu Minister

§ 49. Ministri pädevus ministeeriumi juhina

(1) Minister vastava ministeeriumi juhina:

1) juhib ministeeriumi ja korraldab ministeeriumi valitsemisalasse kuuluvaid küsimusi temale käesoleva seaduse § 3 2. lõikes nimetatud peaministri korraldusega määratud pädevuse ja vastutusvaldkonna piires; [RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

2) vastutab põhiseaduse, ministeeriumi valitsemisala korraldavate teiste seaduste, Riigikogu otsuste, Vabariigi Presidendi seadluste, Vabariigi Valitsuse määruste ja korralduste täitmise eest;

3) otsustab ministeeriumi valitsemisalasse kuuluvad küsimused, kui nende otsustamine ei ole seaduse või Vabariigi Valitsuse määrusega pandud alluvatele ametiasutustele või ametnikele;

3¹) vastutab Euroopa Liidu õiguse rakendamise eest ministeeriumi valitsemisala piires;

3²) vastutab Eesti seisukohtade kujundamise eest Euroopa Liidu otsustusprotsessis ning esindab Eestit Euroopa Liidu Nõukogus ministeeriumi valitsemisala küsimustes;

3³) korraldab Eesti esindamise Euroopa Liidu Nõukogu töögruppides ning Euroopa Komisjoni komiteedes, töögruppides ja ekspertkohtumistel ministeeriumi valitsemisala küsimustes;

3⁴) nimetab Eesti esindaja või esitab kandidaadi vastavalt ministeeriumi valitsemisalale Euroopa Liidu institutsioonidesse, agentuuridesse ja asutustesse, kui see ei ole antud Vabariigi Valitsuse pädevusse;

4) valvab ministeeriumi struktuuriüksuste ja ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste ülesannete täitmise üle ning teostab teenistusjärelvalvet ministeeriumi ametnike otsuste ja tegevuse üle käesoleva seaduse §-s 95 sätestatud korras;

5) nimetab ametisse ja vabastab ametist kantsleri ettepanekul ministeeriumi valitsemisalas olevate ametite ja inspeksioonide peadirektorid, samuti teiste riigiasutuste juhid, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti;

6) nimetab ametisse ja vabastab ametist kantsleri ettepanekul ministeeriumi osakonnajuhataja, Välisministeeriumis peadirektori või sõlmib ja lõpetab temaga töölepingu või annab selleks volituse kantslerile; [RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

7) nimetab ametisse ja vabastab ametist ministrile vahetult alluva nõuniku või sõlmib ja lõpetab temaga töölepingu;

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

8) esitab Vabariigi Valitsusele ettepanekuid ministeeriumi kulude ja tulude aastaelarve eelnõu ning vajaduse korral lisaelarve eelnõu kohta, otsustab eelarvevahendite kasutamise ning valvab eelarve täpse ja otstarbeka täitmise üle ning Euroopa Liidu poolt eraldatud vahendite, abi, toetuste ning muu välisabi sihipärase kasutamise üle;

9) kinnitab ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste eelarved, lähtudes riigieelarvest, ja kontrollib nende täitmist ning vajadusel teeb ettekirjutusi eelarvevahendite kasutamiseks;

10) määrab ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste struktuuri, asjaajamise ja töökorralduse, välja arvatud juhud, kui see on sätestatud ministri määrusest kõrgemalseisva õigusaktiga;

11) kinnitab ministeeriumi valitsemisalas olevate valitsusasutuste teenistuskohdade koosseisud, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti;

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

12) esitab ettenähtud korras Vabariigi Valitsusele ettepanekuid ministeeriumi valitsemisala küsimuste otsustamiseks;

13) annab Vabariigi Valitsusele aru ministeeriumi tegevusest;

13¹) tagab sisekontrolli süsteemi rakendamise ja siseaudiitori kutsetegevuse korraldamise ministeeriumis ja ministeeriumi valitsemisalas olevates valitsusasutustes ning valitsusasutuste hallatavates riigiasutustes;

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

14) täidab muid ülesandeid, mis talle on pandud seaduse või Vabariigi Valitsuse määruse, korralduse või peaministri korraldusega.

(2) Kui ministri valitsemisalasse kuuluv küsimus puudutab ka teiste ministeeriumide valitsemisalasid või kui asju otsustatakse kokkuleppel teiste ministritega, kooskõlastab minister otsuse teiste ministritega. Kui kokkulepet ei saavutata, esitatakse küsimus otsustamiseks Vabariigi Valitsusele.

(3) Ministeeriumi struktuuriüksused, samuti tema valitsemisalas olevad asutused pöörduvad Vabariigi Valitsuse poole ministri kaudu.

(4) Minister vastutab riigivara säilimise ja heaperemeheliku kasutamise eest ning korraldab seda kooskõlas riigivaraseadusega.

[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

§ 49¹. Regionaalministri pädevus Siseministeeriumi juhtimisel

[Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

§ 50. Ministri õigusaktid

- (1) Minister annab määrusi ja käskkirju seaduse alusel ja täitmiseks.
- (2) Minister, kes ei juhi ministeeriumi, ei anna määrusi ega käskkirju.
- (3) [Kehtetu -RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]
- (4) Määruse andnud minister vastutab määruse seaduslikkuse ning otstarbekuse eest.
[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

§ 51. Ministri määrus

- (1) Ministri määrus on õigustloov akt.
- (2) Ministri määruses peab viitama seadusesättele, mille alusel on määrus antud. Kui Vabariigi Valitsus on seaduse kohaselt volitatud andma küsimuse ministri lahendada, tuleb ministri määruses viidata ka Vabariigi Valitsuse määruse sellekohasele sättele.
- (3) Ministri määrus peab vastama haldusmenetluse seaduses sätestatud vorminõuetele.
- (4) Ministri määrusele kirjutavad alla minister ja kantsler. Ministrit asendav teine minister kirjutab määrusele alla oma ametinimetuse ning lisab asendatava ministri ametinimetuse koos sõnaga «ülesannetes».
- (5) Ministri määrused avaldatakse Riigi Teataja seadusega ettenähtud korras.
- (6) [Kehtetu -RT I 2010, 19, 101- jõust. 13.05.2010]

§ 52. Ministri käskkiri

- (1) Minister annab käskkirju teenistusalastes ja muudes üksikküsimustes.
- (2) Ministri käskkiri peab vastama haldusmenetluse seaduses sätestatud vorminõuetele.
- (3) Ministri käskkirjale kirjutab alla minister. Ministrit asendav teine minister kirjutab käskkirjale alla oma ametinimetuse ning lisab asendatava ministri ametinimetuse koos sõnaga «ülesannetes».
- (4) Ministri käskkiri jõustub allakirjutamise päeval, kui käskkirjas eneses ei sätestata hilisemat tähtpäeva. Käskkiri tehakse viivitamata teatavaks asjaosalistele.

2¹. jagu Abiminister

[Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

§ 52¹. Abiminister

[Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

3. jagu Ministeeriumi kantsler

§ 53. Kantsleri pädevus

- (1) Ministeeriumi kantsler juhib ministeeriumi struktuuriüksuste tööd, koordineerib ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste tegevust ja korraldab ministeeriumi asjaajamist.
- (2) Kantsleril on õigus ministri poolt kinnitatud eelarve alusel käsutada ministeeriumi eelarvelisi vahendeid, arvestades käesoleva seaduse § 49 1. lõike punktis 8 sätestatud.
- (3) Kantsler valmistab ette ministeeriumi aastaelarve eelnõu ja vajaduse korral lisaelarve kohta käivad ettepanekud.

(4) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(5) Kantsler nimetab ametisse ja vabastab ametist ministeeriumi koosseisu kuuluvad ametnikud või sõlmib ja lõpetab töötajatega töölepingu, välja arvatud need, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist või kellega sõlmib ja lõpetab töölepingu minister.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(6) Kantsler annab kaasallkirja ministri määrusele. Kui kantsler ei saa haiguse või muu takistuse tõttu oma ülesandeid täita, annab ministri määrusele kaasallkirja asekancler või kantslerit asendama määratud ametnik.

(7) Kantsler keeldub kaasallkirja andmisest, kui määrus ei ole kooskõlas põhiseaduse ja seadusega. Sel juhul esitab kantsler viivitamata ministrile kirjalikult motiveeritud seisukohta. Kui minister jääb endise otsuse juurde, annab kantsler oma kaasallkirja. Kantsleri kirjalik seisukoht lisatakse määrusele ja see saadetakse viivitamata õiguskantslerile.

(8) Kantsler hoiab ministeeriumi vapipitsatit.

(9) Kantsler korraldab riigivara kasutamist ministrilt saadud volituste piirides kooskõlas riigivaraseadusega.

(10) Kantsleri täpsemad tööülesanded ja nende täitmise kord sätestatakse ministeeriumi põhimääruses.

§ 54. Kantsleri käskkiri

(1) Kantsler annab seaduses ja ministeeriumi põhimääruses sätestatud pädevuse piires käskkirju ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste tegevuse koordineerimiseks ja korraldamiseks, ministeeriumi töötajate teenistusse võtmiseks ja töölt vabastamiseks ning struktuuriüksuste töö juhtimiseks ja koordineerimiseks.

(2) Kantsler annab käskkirju ministeeriumi asjaajamise korraldamiseks vastavalt valitsusasutuse asjaajamiskorrale.

§ 55. Kantsleri ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

(1) Kantsleri nimetab ametisse ja vabastab ametist ministri ettepanekul Vabariigi Valitsus. Kantsler nimetatakse ametisse avaliku teenistuse seaduse § 22 lõikes 2 sätestatud korras.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(1¹) Kui kantsler ei saa haiguse tõttu või muul põhjusel ajutiselt oma ülesandeid täita, paneb minister käskkirjaga tema ülesanded ühele asekancleritest või struktuuriüksuse juhtidest.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Vabariigi Valitsuse volituste lõppemine või ministri volituste muul alusel lõppemine ei ole kantsleri ametist vabastamise alus.

(3) Kantsler ei tohi olla väljaspool ametikohustusi ühelgi muul valitaval või nimetataval ametikohal. Kantsler peab viivitamata teavitama ministrit kirjalikult, kui ta tegeleb või kavatab tegeleda väljaspool ametikohustusi töölepingu või teenuste osutamise lepingu alusel, ettevõtjana või täisosanikuna täis- või usaldusühingus või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmena.
[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Minister keelab kantsleril haldusaktiga täielikult või osaliselt käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kõrvaltegevuse, kui kõrvaltegevusele kuluva tööjõu maht või laad takistab korrapärasest teenistusülesannete täitmist või kõrvaltegevus toob kaasa teenistuskohustuse rikkumise.
[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 56. Asekancler

(1) Ministeeriumi koosseisus võib ette näha asekanclerite ametikohad.

(2) Asekancleri nimetab ametisse ja vabastab ametist minister.

(3) Asekancler asendab kantslerit viimase äraolekul.

(4) Asekanclerile võib panna ülesandeid kantsleri pädevuse piirides.

(5) Asekancler peab viivitamata teavitama kantslerit kirjalikult, kui ta tegeleb või kavatab tegeleda väljaspool ametikohustusi töölepingu või teenuste osutamise lepingu alusel või valitaval või nimetataval ametikohal, ettevõtjana või täisosanikuna täis- või usaldusühingus või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmena.
[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(5¹) Kantsler keelab asekancleril haldusaktiga täielikult või osaliselt käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kõrvaltegevuse, kui kõrvaltegevusele kuluva tööjõu maht või laad takistab korrapärasest teenistusülesannete täitmist või kõrvaltegevus toob kaasa teenistuskohustuse rikkumise.

[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(6) Asekantsleri täpsemad tööülesanded ja nende täitmise kord sätestatakse ministeeriumi põhimääruses.

4. jagu Ministeeriumide valitsemisalad

§ 57. Ministeeriumide valitsemisalade kehtestamine

- (1) Ministeeriumide valitsemisalad kehtestatakse käesoleva seadusega.
- (2) Kui seadusega Vabariigi Valitsuse võimkonda antud küsimus ei kuulu käesoleva ja muude seaduste alusel ühegi ministeeriumi valitsemisalasse, otsustab küsimuse Vabariigi Valitsus.
- (3) Kui küsimus on mitme ministeeriumi valitsemisalas ning seadusega ei ole ette nähtud lahendavat ministeeriumi, otsustab küsimuse Vabariigi Valitsus.
- (4) Valitsusasutuste ja muude riigiasutuste kuuluvuse ministeeriumi valitsemisalasse määrab Vabariigi Valitsus, kui seadusest ei tulene teisiti.

§ 58. Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala

(1) Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas on riigi haridus-, teadus-, arhiivi-, noorte- ja keelepoliitika kavandamine ning sellega seonduvalt alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk-, kõrg-, huvi- ning täiskasvanuhariduse, teadus- ja arendustegevuse, arhiivinduse, noorsootöö ja erinoorsootöö valdkondade korraldamine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

(2) Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas on Haridus- ja Noorteamet, Keeleamet ning Rahvusarhiiv.
[RT I, 16.06.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

§ 59. Justiitsministeeriumi valitsemisala

(1) Justiitsministeeriumi valitsemisalas on õigusloome koordineerimine, õigusaktide süstematiseerimine ja Riigi Teataja väljaandmine, esimese ja teise astme kohtute, prokuratuuri, kohtuekspertiisi, vanglate, notarite ametitegevuse ja õigusteenuse korraldamine, samuti välisriigi kodaniku või kodakondsuseta isiku välisriigile väljaandmise otsustamine, intellektuaalse omandi valdkonna koordineerimine, konkurentsijärelevalve poliitika kujundamine ja konkurentsijärelevalve korraldamine, järelevalve kohaliku omavalitsuse üksuste haldusaktide üle, andmekaitsealased küsimused ning ministeeriumi pädevuse kohane õigusloome.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(2) [Kehtetu -RT I 1999, 95, 845- jõust. 01.01.2000]

(3) Justiitsministeeriumi valitsemisalas on järgmised ametid ja inspeksioonid:

1) Andmekaitse Inspeksioon;

1¹) Konkurentsiamet;

[RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]

2) Patendiamet.

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 60. Kaitseministeeriumi valitsemisala

(1) Kaitseministeeriumi valitsemisalas on riigikaitse korraldamine ja seoses sellega ettepanekute tegemine riigikaitsepoliitika kujundamiseks, riigikaitse elluviimine, rahvusvahelise kaitsealase koostöö koordineerimine, mobilisatsiooni ettevalmistamine ja läbiviimine, kutsealuste kutsumine ajateenistusse, kaitseväge reservi arvestuse ja väljaõppe korraldamine, kaitseväge ja Kaitseliidu rahastamine ja varustamine, kaitsetööstuse arendamine, kaitseväge ja Kaitseliidu tegevuse kontrollimine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

(2) Kaitseministeeriumi valitsemisalas on kaitsevägi, Kaitseliit, Välisluureamet ja Kaitseressursside Amet.
[RT I, 05.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 61. Keskkonnaministeeriumi valitsemisala

(1) Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas on riigi keskkonna- ja looduskaitse korraldamine, maa ja ruumiandmekogudega seotud ülesannete täitmine, loodusvarade kasutamise, kaitse, taastootmise ja arvestamise korraldamine, kiirguskaitse tagamine, keskkonnajärelevalve, ilmavaatluste, loodus- ja mereuuringute,

geoloogiliste, kartograafiliste ja geodeetiliste tööde korraldamine, maakatastri ja veekatastri pidamine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

[RT I 2004, 22, 148- jõust. 08.04.2004]

(2) Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas on järgmised ametid:

1) Maa-amet;

2) Keskkonnaamet.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 62. Kultuuriministeeriumi valitsemisala

(1) Kultuuriministeeriumi valitsemisalas on riigi kultuuri-, kehakultuuri-, spordi- ning muinsuskaitsetöö korraldamine ja kunstide edendamine, osalemine riigi meediatöö kavandamisel ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

(2) Kultuuriministeeriumi valitsemisalas on Muinsuskaitseamet.

[RT I 2001, 102, 677- jõust. 01.04.2002]

§ 63. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala

(1) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalal on riigi majanduspoliitika ja majanduse arengukavade väljatöötamine ning elluviimine tööstuse, kaubanduse, energeetika, maapõueressursside, elamumajanduse, ehituse, transpordi (sealhulgas transpordi infrastruktuur, veondus, transiit, logistika ja ühistransport), liikluskorralduse (sealhulgas liiklus raudteel, maanteedel ja tänavatel, vee- ja õhuteedel), liiklusohutuse suurendamise ja liiklusvahendite keskkonnakahjulikkuse vähendamise, informaatika, telekommunikatsiooni, postside ja turismi valdkonnas; meediateenuste osutamise riiklik korraldamine ja riiklik järelevalve meediateenuste osutamise üle; riigi infosüsteemide arendamise koordineerimine; tehnoloogiline arendustegevus ja innovatsioon; geoloogiline kaardistamine ja riikliku geoloogilise kompetentsi tagamine; metroloogia, standardiseerimise, sertifitseerimise, akrediteerimise, tegevuslubade, registrite, tarbijakaitse, ekspordiarengu ja kaubanduse kaitsemeetmete korraldamine; ettevõtluse regionaalse arengu ja investeeringute alased küsimused; riigi tegevusvaru haldamine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

[RT I, 18.06.2021, 1- jõust. 28.06.2021]

(2) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas on järgmised ametid:

[RT I 2009, 3, 14- jõust. 10.01.2009]

1) [kehtetu -RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]

2) [kehtetu -RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

3) Transpordiamet;

[RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

4) [kehtetu -RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

5) [kehtetu -RT I 2003, 81, 542- jõust. 31.03.2004]

6) [kehtetu -RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

7) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet;

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

8) [kehtetu -RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

9) [kehtetu -RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

10) [kehtetu -RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

11) [kehtetu -RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

12) Riigi Infosüsteemi Amet.

[RT I, 15.03.2011, 18- jõust. 01.06.2011]

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 25, 150- jõust. 01.07.2009]

§ 64. Maaeluministeeriumi valitsemisala

[RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]

(1) Maaeluministeeriumi valitsemisalas on maaelu poliitika, põllumajanduspoliitika, kalanduspoliitika kalamajandust puudutava osa ja põllumajandustoodete kaubanduspoliitika kavandamine ja elluviimine, toidu ohutuse ja nõuetekohasuse tagamise korraldamine, loomatervise ja -kaitse ning taimetervise ja -kaitse alase tegevuse koordineerimine, põllumajandusteadus- ja arendustegevuse ning põllumajandushariduse korraldamine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

[RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]

(2) Maaeluministeeriumi valitsemisalas on järgmised ametid:

1) Põllumajandus- ja Toiduamet;

2) Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet.

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 65. Rahandusministeeriumi valitsemisala

(1) Rahandusministeeriumi valitsemisalas on riigi eelarve-, ressurssihaldus-, maksu-, tolli- ning finantspoliitika kavandamine ja elluviimine, majandusanalüüs ja -prognoos, riigiabialane nõustamine ja koordineerimine,

raamatupidamise, audiitortegevuse, riikliku statistika, avaliku teenistuse ning riigivara ja riigihangetega seotud tegevus, riigi rahavoo juhtimine, välisvahendite kasutamise korraldamine, riigi antavate laenude ja riigigarantiide korraldamine, kohaliku omavalitsuse üksuste arendamine ja nõustamine, regionaalarengu, riigi- ja regionaalhalduse kavandamine ja koordineerimine ning ruumilise planeerimise alase tegevuse korraldamine ja järelevalve ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.
[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(2) Rahandusministeeriumi valitsemisalas on järgmised ametid ja inspeksioonid:

- 1) [kehtetu -RT I 2002, 87, 505- jõust. 23.10.2002]
- 2) Maksu- ja Tolliamet;
- 2¹) [kehtetu -RT I 2010, 20, 102- jõust. 27.05.2010]
- 3) Statistikaamet.
- 4) [kehtetu -RT I 2003, 88, 590- jõust. 01.01.2004]
- 5) [kehtetu -RT I 2001, 59, 358- jõust. 01.01.2002]
- 6) [kehtetu -RT I 2001, 59, 358- jõust. 01.01.2002]

(3) Rahandusministeeriumi valitsemisalas on Riigi Tugiteenuste Keskus.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(4) Rahandusministeeriumi valitsemisalas on Rahapesu Andmebüroo.

[RT I, 10.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021, osaliselt muudetud [RT I, 21.11.2020, 1]]

§ 66. Siseministeeriumi valitsemisala

(1) Siseministeeriumi valitsemisalas on riigi sisejulgeoleku, avaliku korra, piirivalve, pääste, hädaabiteadete ning kodakondsuse ja rändega seotud tegevuste korraldamine, kodanikuühiskonna arengu kavandamine ja koordineerimine, rahvastiku toimingutega ja usuliste ühendustega seotud küsimused ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

[RT I, 18.06.2021, 1- jõust. 01.07.2021]

(2) Siseministeeriumi valitsemisalas on järgmised ametid ja inspeksioonid:

- 1) Kaitsepolitseiamet;
  - 2) [kehtetu -RT I 2009, 27, 165- jõust. 01.01.2010]
  - 3) [kehtetu -RT I 2009, 27, 165- jõust. 01.01.2010]
  - 4) Politsei- ja Piirivalveamet;
- [RT I 2009, 27, 165- jõust. 01.01.2010]
- 5) Päästeamet.
  - 6) [kehtetu -RT I 2007, 11, 53- jõust. 18.02.2007]

(3) Siseministeeriumi valitsemisalas on Häirekeskus.

[RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]

§ 67. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala

(1) Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas on riigi sotsiaalprobleemide lahendamiskavade koostamine ja elluviimine, rahva tervise kaitse ja arstiabi, tööhõive, tööturu ja töökeskkonna, sotsiaalse turvalisuse, sotsiaalkindlustuse ja -hoolekande korraldamine, võrdse kohtlemise ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamine ja sellealase tegevuse koordineerimine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

[RT I 2008, 56, 315- jõust. 01.01.2009]

(2) Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas on järgmised ametid ja inspeksioonid:

- 1) Raviamet;
- 2) Sotsiaalkindlustusamet;
- 3) Terviseamet;
- 4) Tööinspeksioon.

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

§ 68. [Kehtetu -RT I 2002, 87, 505- jõust. 23.10.2002]

§ 69. Välisministeeriumi valitsemisala

[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

(1) Välisministeeriumi valitsemisalas on ettepanekute tegemine riigi välispoliitika kavandamiseks, välislepingute ja välismajandusega seotud küsimuste lahendamine, Eesti seisukohtade kaitsmise tagamine Euroopa Liidu Nõukogu alaliste esindajate komitees ning kohtumenetluses Euroopa Kohtus ja esimese astme kohtus, Eesti Vabariigi suhtlemise korraldamine välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, sise- ja välisprotokollide korraldamine riiklike tähtpäevade tähistamise ning riiklikult oluliste välisvisiitide läbiviimise, samuti kõrgete külaliste vastuvõtmise korral, Eesti riigi ja kodanike huvide kaitsmine välisriikides,

rahvusvahelise arengu- ja humanitaarabi andmise korraldamine, Eesti tutvustamine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

(2) [Kehtetu -RT I 1997, 73, 1200- jõust. 26.10.1997]

5. jagu Ametid ja inspeksioonid

§ 70. Ametid

(1) Amet on seaduses sätestatud ning ministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, millel on juhtimisfunktsioon ja mis teostab riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses.

(2) Ametit juhib peadirektor, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist minister kantsleri ettepanekul, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 71. Inspeksioonid

(1) Inspeksioon on seaduses sätestatud ning ministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti. Inspeksiooni põhiülesanne on teostada riiklikku järelevalvet ning kohaldada riiklikku sundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses.

(2) Inspeksiooni juhib peadirektor, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist minister kantsleri ettepanekul, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 72. Ametite ja inspeksioonide pädevus

(1) Ametite ja inspeksioonide pädevus riikliku järelevalve teostamisel ning riikliku sunni kohaldamisel sätestatakse seadusega.

(2) Ametitel ja inspeksioonidel võivad olla kohalikud asutused.

§ 73. Ameti ja inspeksiooni peadirektori pädevus

(1) Ameti ja inspeksiooni peadirektor:

1) juhib ameti ning inspeksiooni tööd;

2) vastutab ameti ja inspeksiooni tegevust korraldavate õigusaktide täpse ja otstarbeka täitmise eest ning annab aru asjaomasele ministrile;

2¹) tagab sisekontrollisüsteemi rakendamise ja siseaudiitori kutsetegevuse korraldamise ametis ja inspeksioonis;

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

3) teostab teenistuslikku järelevalvet vastavalt käesoleva seaduse §-le 96;

4) sõlmib ja lõpetab ametiasutuse töötajatega töölepingud, nimetab ametisse ja vabastab ametist ameti või inspeksiooni koosseisu kuuluvad ametnikud, samuti kohalike asutuste juhid;

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

5) esitab ministrile ettepanekud ameti ja inspeksiooni ning nende kohalike asutuste tulude ja kulude eelarve kohta ning valvab eelarve täpse ja otstarbeka täitmise üle;

6) esitab ministrile ettepanekuid ameti või inspeksiooni tegevusvaldkonna korraldamiseks;

7) täidab muid ülesandeid, mis talle on pandud seaduse, Vabariigi Valitsuse määruse ja korraldusega ning ministri määruse ja käskkirjaga.

(2) Ameti või inspeksiooni peadirektoril on kõik avaliku teenistuse seaduses sätestatud ametisse nimetamise õigust omava isiku õigused.

[RT I 2003, 88, 590- jõust. 01.01.2004]

(3) Ameti või inspeksiooni peadirektor peab viivitamata teavitama ministrit kirjalikult, kui ta tegeleb või kavatab tegeleda väljaspool ametikohustusi töölepingu või teenuste osutamise lepingu alusel või valitaval või nimetataval ametikohal, ettevõtjana või täisosanikuna täis- või usaldusühingus või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmena.

[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Minister keelab ameti või inspeksiooni peadirektoril haldusaktiga täielikult või osaliselt käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kõrvaltegevuse, kui kõrvaltegevusele kuluva tööjõu maht või laad takistab korrapäraselt teenistusülesannete täitmist või kõrvaltegevus toob kaasa teenistuskohustuse rikkumise.

[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 74. Peadirektori käskkirj

(1) Ameti ja inspeksiooni peadirektoril on õigus anda seaduse, Vabariigi Valitsuse määruse või korralduse või ministri määruse või käskkirja alusel teenistusalastes küsimustes käskkirju.

(2) Ameti ja inspeksiooni peadirektori käskkirj peab vastama haldusmenetluse seaduses sätestatud vorminõuetele ning jõustub käesoleva seaduse § 52 4. lõikes ettenähtud ajal.

(3) Ameti või inspeksiooni peadirektor saadab käskkirja viivitamata ministrile.

6. jagu Riiklik ja haldusjärelvalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 75. Riiklik järelvalve

Riiklikku järelvalvet teostatakse korrakaitse seaduses ja teistes seadustes sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 75¹. Haldusjärelvalve

(1) Haldusjärelvalve on ühe haldusorgani kontroll teise haldusorgani üle.

(2) Haldusjärelvalvet riigi haldusorgani üle teostatakse juhul, kui see ei ole järelvalve teostaja alluvuses.

(3) Haldusjärelvalve riigi haldusorgani üle hõlmab järelvalvatava tegevuse õiguspärasuse ning seaduses sätestatud juhul otstarbekuse kontrollimist. Haldusjärelvalve teostajal on järelvalvatava kontrollimisel õigus teha puuduse kõrvaldamiseks ettekirjutusi.

(4) Haldusjärelvalve teise haldusekandja üle hõlmab haldusülesannete täitmise õiguspärasuse ja seaduses sätestatud juhul otstarbekuse kontrollimist. Haldusjärelvalve teostajal on teise haldusekandja kontrollimisel õigus teha ettekirjutusi, mille täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 9600 eurot.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 75². Haldusjärelvalve meetmed

(1) Haldusjärelvalve teostajal on õigus:

- 1) nõuda järelvalvatavalt seletusi ja dokumentide esitamist;
- 2) peatada järelvalvatava asjakohane ametnik või töötaja ning teda küsitleda;
- 3) kontrollida meeleliselt või tehnilise vahendi abil järelvalvatava valduses olevat vallasasja, sealhulgas avada uksi ja kõrvaldada muid takistusi;
- 4) võtta järelvalvatava valduses olev vallasasi hoiule ning vajaduse korral hoiulevõetud vallasasi müüa või hävitada;
- 5) siseneda järelvalvatava territooriumile, piiratud või tähistatud kinnisasjale, ehitisse ja ruumi, sealhulgas avada uksi ja väravaid ning kõrvaldada muid takistusi;
- 6) jäädvustada olukord, võtta proove ja näidiseid, samuti teostada mõõtmisi ning teha ekspertiisi;
- 7) rakendada seaduses sätestatud muid haldusjärelvalve meetmeid.

(2) Haldusjärelvalve teostaja teavitab järelvalvatavat võimaluse korral eelnevalt järelvalve läbiviimise ajast ja viisist.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 75³. Haldusjärelvalve omavalitsusüksuste tegevuse üle

(1) Justiitsministeerium teostab haldusjärelvalvet kohaliku omavalitsuse üksuste haldusaktide õiguspärasuse üle ning Rahandusministeerium seaduses sätestatud juhtudel ja ulatuses kohaliku omavalitsuse üksuste kasutuses või valduses oleva riigivara kasutamise seaduslikkuse ja otstarbekuse üle.
[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(2) Justiitsministeeriumil on õigus kaasata haldusjärelvalve teostamisse ministeerium, kelle valdkonda kuulub järelvalvatava kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakt.
[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(3) Valdkonna eest vastutaval ministril või tema volitatud ametnikul on õigus nõuda kohaliku omavalitsuse üksuste jõustunud õigusaktide ärakirju. Kohaliku omavalitsuse üksused on kohustatud ärakirjad esitama hiljemalt seitsmendal päeval pärast valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud ametniku nõude saamist.

[RT I, 12.12.2018, 2- jõust. 22.12.2018]

(4) Kui valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud ametnik leiab, et kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakt või selle andmata jätmine on õigusvastane ja rikub avalikku huvi, võib ta 30 tööpäeva jooksul haldusakti andmisest või sellest keeldumisest teadaasaamisest arvates teha kirjaliku ettepaneku tunnistada haldusakt kehtetuks, viia see õigusnormidega vastavusse või anda nõutav haldusakt välja.

[RT I, 12.12.2018, 2- jõust. 22.12.2018]

(5) Kui valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud ametnik leiab, et kehtetuks tunnistatud haldusakti õigusvastased tagajärjed rikuvad avalikku huvi, võib ta kolme aasta jooksul haldusakti andmisest arvates teha kirjaliku ettepaneku kõrvaldada haldusakti tagajärjed.

[RT I, 12.12.2018, 2- jõust. 22.12.2018]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud ettepaneku võib esitada ka koos ettepanekuga tühistada haldusakt, mis tagajärjed tekitab.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(7) Teiste seadustega võib sätestada erisusi käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtjast.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(8) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole 30 tööpäeva jooksul pärast valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud ametniku kirjaliku ettepaneku saamist haldusakti kehtetuks tunnistanud, seda õigusnormidega kooskõlla viinud, nõutavat haldusakti andnud või haldusakti tagajärgede kõrvaldamist otsustanud, võib valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud ametnik esitada protesti halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

[RT I, 12.12.2018, 2- jõust. 22.12.2018]

(9) Kui valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud ametnik pöördub Eesti Vabariigi põhiseaduse §-de 14 ja 160 ning õiguskantsleri seaduse § 15 kohaselt avaldusega õiguskantsleri poole kohaliku omavalitsuse organi üldakti või selle sätte Eesti Vabariigi põhiseadusele või muule seadusele vastavuse kontrollimiseks, siis saadab ta samal päeval avalduse ärakirja ka selle akti vastu võtnud kohaliku omavalitsuse organile.

[RT I, 12.12.2018, 2- jõust. 22.12.2018]

(10) Kui valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud ametnik avastab, et kohaliku omavalitsuse üksus on vallanud, kasutanud või käsutanud riigivara ebaseaduslikult või ebaotstarbekalt, teeb ta Riigikontrollile, uurimis- või muule pädevale asutusele ettekande ning edastab koos ettekandega ka tema käsutuses olevad seda tõendavad dokumendid ja muud materjalid.

[RT I, 12.12.2018, 2- jõust. 22.12.2018]

(11) Valdkonna eest vastutaval ministril või tema volitatud ametnikul on õigus kontrollida seadusega kohaliku omavalitsuse üksusele pandud või kohaliku omavalitsuse üksuse poolt halduslepinguga võetud riikliku ülesande täitmist.

[RT I, 12.12.2018, 2- jõust. 22.12.2018]

5. peatükk

RIIGIKANTSELEI

§ 76. Riigikantselei staatus

Vabariigi Valitsuse juures on Riigikantselei. Riigikantselei on valitsusasutus, mis täidab seadusest tulenevaid ja Vabariigi Valitsuse poolt seaduse alusel antud ülesandeid.

§ 77. Riigikantselei ülesanded

(1) Riigikantselei:

- 1) korraldab Vabariigi Valitsuse ja peaministri asjaajamist ning tehnilist teenindamist;
- 2) korraldab Vabariigi Valitsuse ja peaministri suhtlemist Riigikogu ja teiste põhiseaduslike institutsioonidega;
- 3) [kehtetu -RT I 2010, 19, 101- jõust. 01.01.2011]
- 4) kontrollib Vabariigi Valitsuse õigusaktide eelnõude vastavust põhiseadusele ja seadustele;
- 5) peab Riigikogu, Vabariigi Valitsuse ja peaministri poolt ministritele antud ülesannete täitmise arvestust;
- 6) korraldab riigi- ja kohaliku omavalitsuse sümboolikaga seonduvat vastavalt seadustele ja Vabariigi Valitsuse õigusaktidele;
- 7) [kehtetu -RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]
- 8) [kehtetu -RT I, 21.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]
- 9) [kehtetu -RT I 2000, 58, 378- jõust. 24.07.2000]

10) korraldab Riigikantselei juures tegutsevas kõrgemate riigiametnike konkursi- ja atesteerimiskomisjonis atesteerimisele kuuluvate ametnike arendamist;

[RT I 2009, 49, 330- jõust. 01.01.2010]

11) [kehtetu -RT I 2009, 49, 330- jõust. 01.01.2010]

12) koordineerib Euroopa Liidu asjades Eesti seisukohtade kujundamist, pidades silmas käesoleva seaduse § 49 lõike 1 punktides 3²-3⁴sätetatut;

[RT I 2005, 73, 565- jõust. 08.01.2006]

13) juhib riigi julgeolekuolukorra analüüsimist ja hindamist ning riigikaitse planeerimist, koordineerib täidesaatva riigivõimu asutuste tegevust riigikaitse arendamisel ja korraldamisel ning korraldab psühholoogilist kaitset;

[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

14) töötab välja riigi kriisireguleerimispoliitika ja koordineerib selle elluviimist;

[RT I, 18.06.2021, 1- jõust. 01.07.2021]

15) valmistab ette oma ülesannete täitmiseks vajalike õigusaktide eelnõud.

[RT I, 18.06.2021, 1- jõust. 01.07.2021]

(2) Oma ülesannete täitmiseks on Riigikantseleil õigus saada ministeeriumidelt, teistelt valitsusasutustelt ja kohaliku omavalitsuse asutustelt asjasse puutuvaid dokumente ja selgitusi.

§ 78. Riigikantselei struktuur

(1) Riigikantselei struktuuri kuuluvad osakonnad ja muud struktuuriüksused vastavalt Riigikantselei põhimäärusele.

(2) Riigikantselei hallatavad Vabariigi Valitsuse teenindamiseks vajalikud asutused moodustab ja nende põhimäärused kinnitab riigisekretär.

(3) [Kehtetu -RT I, 21.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 79. Riigisekretär

(1) Riigikantseleid juhib riigisekretär, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist peaminister oma korraldusega.

(2) Riigisekretäriks võib olla üksnes juriidilist kõrgharidust omav isik.

(3) Riigisekretär võtab sõnaõigusega osa valitsuse istungitest.

(3¹) Riigisekretärile makstakse iga kuu 20 protsenti ametipalgast esinduskuludeks.

[RT I, 28.12.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(4) Riigisekretär ei tohi olla väljaspool ametikohustusi ühelgi muul valitaval või nimetataval ametikohal ega tegutseda töölepingu või teenuste osutamise lepingu alusel, välja arvatud teaduslik ja pedagoogiline töö. Riigisekretär peab viivitamata teavitama peaministrit kirjalikult, kui ta tegeleb või kavatses tegeleda väljaspool ametikohustusi ettevõtjana või täisosanikuna täis- või usaldusühingus või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmena.

[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4¹) Peaminister keelab riigisekretäril haldusaktiga täielikult või osaliselt käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kõrvaltegevuse, kui kõrvaltegevusele kuluva tööjõu maht või laad takistab korrapäraselt teenistusülesannete täitmist või kõrvaltegevus toob kaasa teenistuskohustuse rikkumise.

[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(5) Riigisekretäril on Riigikantselei juhina samad õigused, mis on seadusega antud ministrile ministeeriumi juhtimisel.

(6) Riigisekretär nimetab ametisse ja vabastab ametist Riigikantselei direktori, tugitegevuste juhi ja struktuuriüksuse juhi või sõlmib ja lõpetab nendega töölepingu.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(7) Riigisekretär annab Riigikantselei juhtimisel, samuti tema juures asuvate Vabariigi Valitsuse teenindamiseks vajalike asutuste tegevuse korraldamiseks käskkirju.

(8) Kui riigisekretär ei saa haiguse või muu takistuse tõttu ajutiselt oma ülesandeid täita, paneb peaminister oma korraldusega tema ülesanded ühele Riigikantselei direktoritest või struktuuriüksuse juhtidest.

[RT I 2009, 49, 330- jõust. 01.01.2010]

(9) Riigisekretär on aruandekohustuslik Vabariigi Valitsuse ja peaministri ees.

§ 80. Riigisekretäri vabastamine

- (1) Riigisekretär vabastatakse peaministri korraldusega avaliku teenistuse seaduses sätestatud alustel.
- (2) Vabariigi Valitsuse tagasiastumine ei ole riigisekretäri ametist vabastamise alus.

§ 81. Riigisekretäri ülesanded Vabariigi Valitsuse töö korraldamisel

(1) Riigisekretär korraldab Vabariigi Valitsuse istungite ettevalmistamist ja protokollimist, Vabariigi Valitsuse määruste ja korralduste teatavakste tegemist ning nende ja teiste õigusaktide avaldamist Riigi Teatajas.

(1¹) Riigisekretär edastab üksikjuhtumit reguleeriva ning isiku õigusi tekitava, muutva või lõpetava Vabariigi Valitsuse korralduse vastava menetluse algatanud haldusorganile, kes teeb korralduse isikule teatavaks.

(2) Riigisekretär koostab Vabariigi Valitsuse istungi päevakorra kava ja esitab selle koos päevakorraküsimuste arutamiseks vajalike dokumentidega kinnitamiseks peaministrile. Riigisekretär jälgib, et Vabariigi Valitsuse õigusaktide eelnõud oleksid vastavuses põhiseaduse ja muude seadustega.

(3) Riigisekretär annab kaasallkirja Vabariigi Valitsuse määrustele ja korraldustele ning Vabariigi Valitsuse istungi protokollidele.

(4) Riigisekretär keeldub kaasallkirja andmast, kui Vabariigi Valitsuse määrus või korraldus ei vasta põhiseadusele või seadustele. Keeldumise esitab riigisekretär Vabariigi Valitsusele kirjalikult motiveerituna ja see lisatakse Vabariigi Valitsuse istungi protokollile. Kui Vabariigi Valitsus jääb endise otsuse juurde, annab riigisekretär oma kaasallkirja. Riigisekretäri kirjalik seisukoht lisatakse Vabariigi Valitsuse määrusele või korraldusele ja see saadetakse viivitamata õiguskantslerile.

(5) Riigisekretär teeb peaministrile ettepanekuid Vabariigi Valitsuse töökorralduse küsimustes.

(6) Riigisekretär teeb peaministrile ettepanekuid ministri õigusaktide peatamise ja kehtetuks tunnistamise küsimuste Vabariigi Valitsuse istungi päevakorda kinnitamiseks vastavalt käesoleva seaduse §-dele 94, 99 ja 100.

[RT I 2006, 14, 111- jõust. 06.04.2006]

(7) Riigisekretär esindab seaduses sätestatud juhtudel riiki kohtus Riigikantselei ülesannete täitmisest tulenevates kohtuvaidlustes, korraldab nimetatud kohtuasjade kohta informatsiooni kogumist ning edastamist §-s 44¹ sätestatud korras.

[RT I, 23.02.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

§ 82. Riigisekretäri muud ülesanded

(1) Riigisekretär hoiab riigipitsatit ja protokollib selle kasutamist vastavalt seadusele ja Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud vormile.

(2) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(3) Riigisekretär täidab muid talle seaduse või Vabariigi Valitsuse õigusaktiga pandud ülesandeid.

6. peatükk MAAVANEM JA MAAVALITSUS

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 83. Maavanema ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 83¹. Maavanema õigus hüvitisele volituste lõppemise korral

[Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 84. Maavanema pädevus

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 85. Maavanema järelevalvepädevus kohalike omavalitsuste tegevuse üle

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 86. Maavanema asendamine

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 87. Maavanema korraldus

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 88. Maavalitsuse staatus ja ülesanded

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 89. Maavalitsuse struktuur

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 90. Maavalitsuse haldamisel olevad riigiasutused

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 91. Maasekretär

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 92. Maasekretäri teenistusse võtmine ja asendamine

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

6¹. peatükk SISEKONTROLL JA SISEAUDIITORI KUTSETEGEVUS

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 92¹. Sisekontrolli süsteem

(1) Sisekontrolli süsteem on valitsusasutuse ja valitsusasutuse hallatava riigiasutuse juhtimisel rakendatav seaduslikkusele ja otstarbekusele suunatud terviklik abinõude kompleks, mis võimaldab tagada:

- 1) õigusaktidest kinnipidamise;
- 2) vara kaitstuse raiskamisest, ebasihipärasest kasutamisest, ebakompetentsest juhtimisest ja muust sarnasest tingitud kahju eest;
- 3) asutuse tegevuse otstarbekuse asutuse ülesannete täitmisel;
- 4) asutuse tegevusest tõese, õigeaegse ja usaldusväärse informatsiooni kogumise, säilitamise ja avaldamise.

(2) Sisekontrolli süsteemi valitsusasutuses ja valitsusasutuse hallatavas riigiasutuses rakendab ja selle tulemuslikkuse eest vastutab asutuse juht.

§ 92². Siseaudiitori kutsetegevus täidesaatva riigivõimu asutuses

(1) Täidesaatva riigivõimu asutuses rakendatakse siseaudiitori kutsetegevuse korraldamisel ja tema kutsetegevuse alusena audiitortegevuse seaduses sätestatud.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Täidesaatva riigivõimu asutuse siseauditeerimise üldeeskirja, milles sätestatakse ka aruandluse kord, kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(3) Täidesaatva riigivõimu asutuse juhi vahetus alluvuses moodustatakse vajaduse korral siseaudiitori ametikoht või luuakse struktuuriüksus.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Kui ministeeriumis või Riigikantsleis on moodustatud siseaudiitori kutsetegevusalaste ülesannete täitmiseks asjaomane ametikoht või on loodud asjaomane struktuuriüksus, esitab ametnik või struktuuriüksuse juht täidesaatva riigivõimu asutuse siseauditeerimise üldeeskirjas sätestatud korras siseaudiitori aruande, milles avaldab arvamust sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse kohta.

[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

§ 92³. Rahandusministeeriumi pädevus täidesaatva riigivõimu asutuste sisekontrolli ja siseaudiitori kutsetegevuse korraldamisel

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(1) Rahandusministeerium:

1) koordineerib täidesaatva riigivõimu asutuste sisekontrollisüsteemi rakendamist ja siseaudiitori kutsetegevuse korraldamist;

2) analüüsib täidesaatva riigivõimu asutuste sisekontrollisüsteemi rakendamist ning korraldab siseaudiitori kutsetegevuse või selle korraldamise hindamist, samuti teeb ettepanekuid nende tõhustamiseks.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmisel on valdkonna eest vastutaval ministril õigus pöörduda ministri või riigisekretäri poole asjaomase ministeeriumi, Riigikantselei ja nende valitsemisalasle või haldamisele kuuluvate täidesaatva riigivõimu asutuste kohta kirjalike selgituste saamiseks.
[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmisel on valdkonna eest vastutava ministri poolt selleks volitatud isikutel koosõlastatult ministri või riigisekretäri õigus tutvuda valitsusasutustes ja valitsusasutuste hallatavates riigiasutustes dokumentidega ning saada teavet, mis on vajalik lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmiseks.
[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

7. peatükk

TEENISTUSLIK JÄRELEVALVE

§ 93. Teenistusliku järelevalve ülesanne ja korraldus

(1) Valitsusasutuste ja nende hallatavate riigiasutuste tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse tagamiseks korraldatakse teenistuslikku järelevalvet. Teenistusliku järelevalve korraldamine on Vabariigi Valitsuse ja valitsusasutuste kohustus.

(2) Teenistusliku järelevalve teostajal on õigus:

- 1) teha ettekirjutus akti või toimingu puuduste kõrvaldamiseks;
- 2) peatada toimingu sooritamine või akti kehtivus;
- 3) tunnistada akt kehtetuks.

(3) Teenistusliku järelevalve teostamisel annavad Vabariigi Valitsus ja valitsusasutused ning ametiisikud üksikakte. Ministri määruse kehtetuks tunnistamiseks annab Vabariigi Valitsus määrusi.
[RT I 2006, 14, 111- jõust. 06.04.2006]

(4) Teenistuslikku järelevalvet teostatakse alluvuse korras vastavalt käesolevale seadusele ning selle alusel antud Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud teenistuslikku järelevalvet korraldavatele määrustele ja muudele õigusaktidele.

(5) Teenistusliku järelevalve teostaja võib täidesaatva riigivõimu asutustest välja nõuda õigusakte ja muid dokumente, võtta ametiisikutelt seletusi ja arvamusi. Täidesaatva riigivõimu asutused on kohustatud esitama nimetatud dokumendid ja seletused hiljemalt kolme tööpäeva jooksul, kui järelevalvetöötaja ei ole määranud pikemat tähtaega.

(6) Käesoleva seadusega sätestatud teenistusliku järelevalve kord ei laiene:

- 1) riikliku järelevalve toimingutele ning riikliku sunni kohaldamisel antud otsustele;
- 2) seaduses ettenähtud juhtudel täidesaatva riigivõimu asutuse ja ametiisiku akti või toimingu peale esitatud kaebuse või protesti kohtueelsele lahendamisele;
- 3) aktide ja toimingute seaduslikkuse kontrollimisele, kui nende aktide ja toimingute seaduslikkust kinnitab jõustunud kohtuotsus;
- 4) Konkurentsiametile elektrituruseadusest ja maagaasiseadusest tulenevate ülesannete täitmisel.
[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 22.12.2018]

(6¹) Teenistusliku järelevalve teostaja võib põhjendatult jätta akti kehtetuks tunnistamata, kui:

- 1) selline kehtetuks tunnistamine rikuks teiste isikute õigusi või vabadusi;
- 2) akti peale on halduskohtusse esitatud kaebus või protest;
- 3) akti andmisest on möödunud üle kahe aasta.

(7) Käesoleva paragrahvi 6. lõikes nimetatud aktide või toimingute üle järelevalve ning kaebuste ja protestide lahendamise kord sätestatakse eraldi seadustega.

§ 94. Vabariigi Valitsuse järelevalvepädevus

(1) Vabariigi Valitsus valvab ministeeriumi ja Riigikantselei tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle.

(2) Vabariigi Valitsus tunnistab kehtetuks ministri määrusi ja käskkirju ning riigisekretäri käskkirju, mis ei ole vastavuses põhiseaduse ja muude seaduste ning Vabariigi Valitsuse määruste ja korraldustega.

(3) Vabariigi Valitsus tunnistab kehtetuks ministri määrusi ja käskkirju ning riigisekretäri käskkirju nende ebaotstarbekuse motiivil vastavalt käesoleva seaduse §-le 100.

(4) Vabariigi Valitsuse järelevalvepädevus laieneb ka käesolevas paragrahvis nimetatud ametiisikute toimingutele.
[RT I 2006, 14, 111- jõust. 06.04.2006]

§ 95. Ministri teenistusliku järelevalve pädevus

(1) Minister valvab ministeeriumi struktuuriüksuste, ministeeriumi valitsemisala valitsusasutuste ja nende ametiisikute, samuti muude ministeeriumi hallatavate riigiasutuste tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle.

(2) Minister tunnistab kehtetuks ministeeriumi kantsleri, osakonnajuhatajate, ametite ja inspeksioonide peadirektorite ja teiste ministeeriumi ametiisikute, samuti muude käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud riigiasutuste juhtide akte ja toiminguid, mis ei ole vastavuses põhiseaduse, muude seaduste, Vabariigi Valitsuse määruste ja korralduste ning ministri määruste ja korraldustega.

(3) Ministril on õigus tunnistada kehtetuks käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud ametiisikute ja hallatavate riigiasutuste juhtide akte ja toiminguid nende ebaotstarbekuse motiivil vastavalt käesoleva seaduse §-le 100.

(4) Teenistusliku järelevalve ministeeriumi ametiisikute toimingute üle võib minister panna ministeeriumi kantslerile.

§ 96. Ministeeriumi ameti ja inspeksiooni peadirektori teenistusliku järelevalve pädevus

(1) Ministeeriumi ameti ja inspeksiooni peadirektor teostavad teenistuslikku järelevalvet ameti ja inspeksiooni kohalike asutuste ja nende ametiisikute tegevuse üle ministri poolt määratud ulatuses ja korras.

(2) Ministeeriumi ameti ja inspeksiooni peadirektori järelevalvepädevus ameti ja inspeksiooni kohalike asutuste ja nende ametiisikute antud riikliku järelevalve aktide ja toimingute üle sätestatakse eraldi seadustega.

§ 97. Riigisekretäri järelevalvepädevus

Riigisekretär teostab teenistuslikku järelevalvet Riigikantselei ametiisikute aktide ning toimingute üle.
[RT I, 21.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 98. Maavanema teenistusliku järelevalve pädevus

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 99. Akti ja toimingu peatamine teenistusliku järelevalve korras

(1) Ametiisiku akti täitmise või toimingu, välja arvatud riikliku järelevalve või riikliku sunni kohaldamisel antud akti täitmise või toimingu, võib peatada Vabariigi Valitsus või teenistuslikku järelevalvet teostav ametiisik vastavalt oma järelevalvepädevusele akti või toimingu õiguspärasuse ja otstarbekuse täiendavaks kontrollimiseks või vajalike täiendavate andmete kogumiseks, sealhulgas akti andja või toimingu sooritaja selgituste saamiseks.

(2) Akti täitmise või toimingu sooritamise peatamisel võib järelevalve teostaja teha täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse akti muutmiseks või toimingu puuduste kõrvaldamiseks või uue toimingu sooritamiseks. Ametiisiku akti täitmise või toimingu sooritamise võib teenistusliku järelevalve korras peatada kuni seitsmeks päevaks.

(3) Akti täitmise või toimingu sooritamise peatamisel teenistusliku järelevalve korras peatub seaduse või muu õigusaktiga vastava toimingu sooritamiseks kehtestatud tähtaja kulgemine.

(4) Juhul kui üksikakti täitmise või toimingu sooritamise alusetu peatamisega tekitati kahju teistele isikutele, hüvitab tekitatud kahju akti või toimingu peataja seaduses määratud korras ja ulatuses.

§ 100. Akti või toimingu kehtetuks tunnistamine ebaotstarbekuse tõttu

(1) Ametiisiku akti või toimingu võib tunnistada kehtetuks ebaotstarbekuse motiivil juhul, kui akt või toiming on ilmses mittevastavuses seadusest tuleneva ning Vabariigi Valitsuse või ministeeriumi poolt realiseeritava riikliku poliitikaga või põhjustab riigi vara ja eelarveliste vahendite ebaratsionaalset kasutamist või muul viisil kahjustab riiklikke huve.

(2) Ebaotstarbekuse motiivil ei saa tunnistada kehtetuks riigiteenistuse korraldamisel antud üksikakte ja toiminguid, samuti muid akte ja toiminguid, mille andmise tingimused tulenevad seadusest või muudest õigusaktidest.

(3) Akti või toimingu tunnistamine kehtetuks ebaotstarbekuse tõttu peab olema motiveeritud.

§ 101. Õiguslikud vaidlused

(1) Valitsusasutuste ja muude riigiasutuste omavahelised õiguslikud vaidlused lahendatakse alluvuskorras, kui seadusega ei ole mõnda liiki vaidluse jaoks kehtestatud teistsugust korda.

(2) Ministeeriumi struktuuriüksuste vahelised, samuti ministeeriumi hallatavate riigiasutuste õiguslikud vaidlused lahendab minister.

(3) Erinevatesse valitsemisaladesse kuuluvate riigiasutuste õiguslikud vaidlused lahendavad asjaomased ministrid. Kokkuleppe mittesaavutamisel lahendab vaidluse Vabariigi Valitsus.

(4) Õiguslike vaidluste lahendamise täpsema korra määrab Vabariigi Valitsus.

8. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 102. Pitsatite ja dokumendiplankide kasutamine

Ametiasutus, mille nimetus ei vasta käesolevas seaduses tähendatule, võib ühe aasta jooksul, arvestades seaduse jõustumise päevast, kasutada pitsateid ja dokumendiplanke, millel on enne käesoleva seaduse jõustumist kasutatud nimetus.

§ 103. Teenistuselähetuse kulude hüvitamine

Kuni käesoleva seaduse § 31 2. lõikes tähendatud seaduse jõustumiseni hüvitatakse Vabariigi Valitsuse liikmete teenistuselähetuse kulud seni kehtivas korras.

§ 104. Ministeeriumide põhimääruste kooskõlla viimine käesoleva seadusega

(1) Ministeeriumide põhimäärused viiakse kooskõlla käesoleva seadusega ühe aasta jooksul, arvates seaduse jõustumisest.

(2) Teiste valitsusasutuste põhimäärused viiakse kooskõlla käesoleva seadusega ja 1. lõikes nimetatud põhimäärustega ühe aasta jooksul, arvates seaduse jõustumisest.

§ 105. Ametite ja inspeksioonide ümberkorraldamine

(1) Ametite ja inspeksioonide ümberkorraldamine, mis tuleneb käesolevast seadusest, toimub ühe aasta jooksul Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

(2) Kuni ümberkorraldamiseni täidavad ametid ja inspeksioonid oma seniseid ülesandeid, kui teistest seadustest ei tulene teisiti.

§ 105¹. Energiaturu Inspeksiooni, Konkurentsiameti, Raudteeinspeksiooni, Sideameti ja Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni ühendamise korraldamine

(1) Energiaturu Inspeksioon, Konkurentsiamet, Raudteeinspeksioon, Sideamet ja Tehnilise Järelevalve Inspeksioon korraldatakse ümber ning ühendatakse Tehnilise Järelevalve Ametiks ja Konkurentsiametiks alates 2008. aasta 1. jaanuarist. Ametite ja inspeksioonide ühendamise seotud toimingud teeb majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(2) Energiaturu Inspeksiooni, Konkurentsiameti, Raudteeinspeksiooni, Sideameti ja Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni teenistujate teenistuse jätkamisel Tehnilise Järelevalve Ameti ja Konkurentsiameti koosseisus ettenähtud ameti- või abiteenistuskohal või nende teenistus- või töösuhte lõpetamisel kohaldatakse vastavalt kas avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikes 2 või Eesti Vabariigi töölepingu seaduse §-s 6 sätestatud.

(3) Energiaturu Inspeksiooni, Konkurentsiameti, Raudteeinspeksiooni, Sideameti ja Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni teenistujad, kelle teenistusülesanded ja ametinimetus ametite ja inspeksioonide ühendamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetus muutmisega ei muutu tööülesanded, jätkavad teenistust alates 2008. aasta 1. jaanuarist Tehnilise Järelevalve Ameti või Konkurentsiameti koosseisus ning nende suhtes ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud avaliku konkursi korraldamise kohustust.

(4) Majandus- ja kommunikatsiooniministril ning Energiaturu Inspeksiooni, Konkurentsiameti, Raudteeinspeksiooni, Sideameti ja Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni peadirektoritel on enne 2008. aasta 1. jaanuari õigus anda käskkirju teenistujate vabastamiseks koondamise tõttu ja teha riigisekretärile ettepanekuid ametikohtadele avaliku konkursi korraldamiseks, lähtudes Tehnilise Järelevalve Ameti ja Konkurentsiameti struktuurist ja koosseisust. Avaliku teenistuse seaduse § 116 lõike 3 kohase ettepaneku teenistujale asuda teisele ametikohale teeb majandus- ja kommunikatsiooniminister või tema volitusel Energiaturu Inspeksiooni, Konkurentsiameti, Raudteeinspeksiooni, Sideameti või Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni peadirektor.

(5) Kõikides õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki esindavad Energiaturu Inspeksioon, Konkurentsiamet, Raudteeinspeksioon, Sideamet ja Tehnilise Järelevalve Inspeksioon, loetakse alates 2008. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindajateks vastavalt oma pädevusele Tehnilise Järelevalve Amet või Konkurentsiamet.

(6) Energiaturu Inspektsiooni, Konkurentsiameti, Raudteeinspektsiooni, Sideameti ja Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni õigusaktides sätestatud õigused ja kohustused lähevad alates 2008. a 1. jaanuarist üle Tehnilise Järelevalve Ametile ja Konkurentsiametile vastavalt nende pädevusele.

(7) 2008. a 1. jaanuarist loetakse kehtivates õigusaktides kuni vastava muudatuse sisseviimiseni sõnad «Energiaturu Inspektsioon» asendatuks sõnaga «Konkurentsiamet» vastavas käändes ning sõnad «Tehnilise Järelevalve Inspektsioon» asendatuks sõnadega «Tehnilise Järelevalve Amet» vastavas käändes. Vastavalt seadustes sätestatud uute asutuste pädevusele loetakse 2008. a 1. jaanuarist kehtivates õigusaktides kuni vastava muudatuse sisseviimiseni sõnad «Raudteeinspektsioon» ja «Sideamet» asendatuks sõnadega «Tehnilise Järelevalve Amet» või «Konkurentsiamet» vastavas käändes.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 15.12.2007]

§ 105². Hallatava riigiasutuse Eesti Riiklik Autoregistrikeskus ümberkorraldamine valitsusasutuseks

(1) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev hallatav riigiasutus Eesti Riiklik Autoregistrikeskus korraldatakse ümber valitsusasutuseks alates 2009. aasta 15. jaanuarist. Ümberkorraldamisega seotud toimingud teeb majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(2) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse ümberkorraldamisel valitsusasutuseks asutuse ametlik nimi ei muutu.

(3) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse töötajatele, kelle töökoht, tööülesanded ja ametinimetus asutuse ümberkorraldamise tõttu ei muutu ja kelle töökoht valitsusasutuseks ümberkorraldatud Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses ei eelda avaliku võimu volituse olemasolu, kohaldatakse Eesti Vabariigi töölepingu seaduse §-s 6 sätestatud ning nad jätkavad valitsusasutuseks ümberkorraldatud Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses töötamist nendega varasemalt sõlmitud töölepingute alusel. Valitsusasutuseks ümberkorraldatud Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses avaliku võimu volituseta töökohtadel töötamisele kohaldatakse Eesti Vabariigi töölepingu seadust ja avaliku teenistuse seadus nende töökohtadele ei laiene. Nimetatud töökohtadel töötamisele kohaldatakse pärast asutuse ümberkorraldamist jätkuvalt valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste töötajatele kehtestatud palgamäärasid ja palgasüsteemi.

(4) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse töötajatele, kelle töökohtade asemele luuakse asutuse ümberkorraldamisel sarnaste teenistusülesannetega avaliku teenistuse ametikohad, tehakse, juhul kui töötaja vastab avaliku teenistuse seaduse alusel ametnikule esitatavatele nõuetele, ettepanek asuda avalikku teenistusse vastava töökoha asemele loodavale avaliku teenistuse ametikohale. Kui töötaja ettepaneku vastu võtab, võetakse ta teenistusse määramata ajaks ning talle ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 21 lõike 2 punktis 2 ja 2. peatüki 2. jao 2. jaotises sätestatud. Käesoleva paragrahvi kohaselt teenistusse võetava töötajaga tööleping lõpetatakse ning töölepingu lõpetamisel töötajale Eesti Vabariigi töölepingu seaduse alusel hüvitist ei maksta. Samuti ei maksta töötajatele hüvitist, kui tema töökoha asemele on loodud avaliku teenistuse ametikoht, kuid töötaja asub valitsusasutuseks ümberkorraldatud Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses tööle talle pakutud muul töökohtal.

(5) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse töötajale teeb ettepaneku asuda Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses avalikku teenistusse majandus- ja kommunikatsiooniminister või tema volitusel Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kantsler.

(6) Kui töötaja, kelle töökoha asemele loodi asutuse ümberkorraldamisel avaliku teenistuse ametikoht ja kes ei jätkanud Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses töötamist pärast selle ümberkorraldamist valitsusasutuseks, asub uuesti Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses tööle enne selle ajavahemiku möödumist, mille eest talle vastavalt Eesti Vabariigi töölepingu seadusele hüvitist maksti, peab ta tagastama saadud hüvitise sellele ajavahemikule vastavas ulatuses, mille võrra varem ta uuesti Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses tööle asus, võrreldes hüvitise maksmisel aluseks olnud ajavahemikuga.

(7) Hallatava riigiasutuse Eesti Riiklik Autoregistrikeskus õigusaktides sätestatud õigused ja kohustused lähevad üle valitsusasutusele Eesti Riiklik Autoregistrikeskus.
[RT I 2009, 3, 14- jõust. 10.01.2009]

§ 105³. Tööturuameti lõpetamine

(1) Tööturuameti tegevus lõpetatakse 2009. aasta 30. aprillil.

(2) Tööturuameti tegevuse lõpetamise korraldab sotsiaalminister.

(3) Tööturuteenuste ja -toetuste seadusest tulenevad Tööturuameti kohustused võtab alates 2009. aasta 1. maist täies mahus üle Eesti Töötukassa.

(4) Tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud ajavahemikud ja tähtajad ei katke seoses Tööturuameti õiguste ja kohustuste üleminekuga Eesti Töötukassale.

(5) Kui töötü on enne 2009. aasta 1. maid esitanud avalduse tööturuteenuse või tööturutoetuse saamiseks ja tema kohta ei ole Tööturuamet teinud tööturuteenuse või tööturutoetuse saamise otsust, teeb asjakohase otsuse tööturuteenuste ja -toetuste seaduse vastavate sätete alusel Eesti Töötukassa.

(6) Kõik kohustused ja õigused, mis töötul, töötotsijal ja tööandjal kuni 2009. aasta 30. aprillini olid Tööturuameti ees, on tal alates 2009. aasta 1. maist Eesti Töötukassa ees.

(7) Töötuna ja töötotsijana arvel olevate isikute ning tööturuteenuste osutamise register antakse Eesti Töötukassale üle 2009. aasta 1. maiks.

(8) Eesti Töötukassal on 2009. aastal õigus kasutada töötuskindlustushüvitiste sihtfondi ning töölepingute kollektiivse ülesütlemise ja tööandja maksejõuetuse puhul makstavate hüvitiste sihtfondi vahendeid tööturuteenuste ja -toetuste seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Eespool nimetatud väljamaksete ulatuses tehtud kulud kaetakse riigieelarvest ning kantakse Eesti Töötukassale üle hiljemalt 2010. aasta 10. jaanuaril.

(9) Vabariigi Valitsusel on õigus Tööturuameti lõpetamisel vähendada Tööturuametile 2009. aasta riigieelarves ettenähtud vahendeid, suunates vabanevad summad oma reservi, ning finantseerida nimetatud vahendite arvel Eesti Töötukassat tööturuteenuste ja -toetuste seadusest tulenevate tegevuste osas. Riigieelarves planeeritud horisontaalse tehnilise abi vahendite jääk suunatakse Sotsiaalministeeriumile Tööturuametilt ülevõetavate perioodi 2004–2006 rakendusüksuse kohustuste täitmiseks.

[RT I 2009, 11, 67- jõust. 14.02.2009]

§ 105⁴. Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse ja Maanteeameti ühendamise korraldamine

(1) Eesti Riiklik Autoregistrikeskus, Maanteeamet, Maanteeameti kohalik asutus ja hallatavad riigiasutused korraldatakse ümber ning ühendatakse alates 2009. aasta 1. juulist Maanteeametiks ja Maanteeameti kohalikeks asutusteks. Asutuste ühendamise seotud toimingud teeb majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(2) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse ja Maanteeameti hallatavate riigiasutuste töötajate töötamise jätkamisel ning Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse ja Maanteeameti ning Maanteeameti kohaliku asutuse teenistujate teenistuse jätkamisel Maanteeameti või Maanteeameti kohaliku asutuse koosseisus ettenähtud ameti- või töökohal või nende teenistus- või töösuhte lõpetamisel kohaldatakse vastavalt kas avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikes 2 ja § 116 lõikes 1 või Eesti Vabariigi töölepingu seaduse §-s 6 ja § 86 punktis 3 sätestatud.

(3) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse ja Maanteeameti ning Maanteeameti kohaliku asutuse ametnikud, kelle teenistusülesanded ja ametinimetus asutuste ühendamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetus muutumisega ei muutu teenistusülesanded ning kes vastavad ametikoha täitmiseks esitatavatele nõuetele, jätkavad teenistust alates 2009. aasta 1. juulist Maanteeameti või Maanteeameti kohaliku asutuse koosseisus ning nende suhtes ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud avaliku konkursi korraldamise kohustust.

(4) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse töötajatele, Maanteeameti ja Maanteeameti kohaliku asutuse abiteenistujatele ning Maanteeameti hallatavate riigiasutuste töötajatele, kelle tööülesanded ja ametinimetus asutuste ühendamise tõttu ei muutu ja kelle töökoht ühendatud Maanteeametis või Maanteeameti kohalikus asutuses ei eelda avaliku võimu volituse olemasolu, kohaldatakse Eesti Vabariigi töölepingu seaduse §-s 6 sätestatud ning nad jätkavad ühendatud Maanteeametis või Maanteeameti kohalikus asutuses töötamist nendega varasemalt sõlmitud töölepingute alusel. Ühendatud Maanteeametis ja Maanteeameti kohalikus asutuses võib ette näha avaliku võimu volituse töökohti, millel töötamisele kohaldatakse töölepingu seaduse jõustumiseni Eesti Vabariigi töölepingu seadust ja avaliku teenistuse seadus nendele töökohtadele ei laiene. Nimetatud töökohtadel töötamisele kohaldatakse pärast asutuste ühendamist valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste töötajatele kehtestatud palgamäärasid ja palgasüsteemi.

(5) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse, Maanteeameti, Maanteeameti kohaliku asutuse ja hallatavate riigiasutuste ühendamisel, kui sellega kaasneb töö- või ametikohtade arvu vähenemine, on käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud asutuste juhtidel õigus teha ametnike ja töötajate ümberpaigutusi, lõpetades koondamise tõttu töölepingu või vabastades koondamise tõttu teenistusest isiku, kelle töö- või ametikoht säilib, ning nimetada sellele töö- või ametikohale teise isiku, kelle töö- või ametikoht koondatakse. Niisugune ümberpaigutamine on lubatud üksnes juhul, kui ümberpaigutatava isiku kvalifikatsioon ja töö- või teenistusala näitajad on koondatava isiku vastavate näitajatega võrreldes paremad.

(6) Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse ja Maanteeameti hallatavate riigiasutuste töötajatele, kelle töökohtade asemele luuakse asutuste ühendamisel sarnaste teenistusülesannetega avaliku teenistuse ametikohad, tehakse, juhul kui töötaja vastab avaliku teenistuse seaduse alusel ametnikule ja ametikoha täitmiseks esitatavatele nõuetele, ettepanek asuda avalikku teenistusse vastava töökohta asemele loodavale avaliku teenistuse ametikohale. Kui töötaja ettepaneku vastu võtab, võetakse ta teenistusse määramata ajaks ning talle ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 21 lõike 2 punktis 2 ja 2. peatüki 2. jao 2. jaotisese sätestatud. Käesoleva paragrahvi kohaselt teenistusse võetava töötajaga lõpetatakse tööleping poolte kokkuleppel Eesti Vabariigi töölepingu seaduse § 76 alusel ning töölepingu lõpetamisel töötajale Eesti Vabariigi töölepingu seaduse alusel hüvitist ei maksta. Samuti ei maksta töötajale hüvitist, kui tema töökohta asemele on loodud avaliku teenistuse ametikoht, kuid töötaja asub Maanteeametis või selle kohalikus asutuses teenistusse või tööle talle pakutud muul ameti- või töökohal. Ettepaneku asuda avalikku teenistusse teeb majandus- ja kommunikatsiooniminister või tema volitusel Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse peadirektor või Maanteeameti hallatava riigiasutuse direktor.

(7) Kui töötaja, kelle töökoha asemele loodi asutuste ühendamisel avaliku teenistuse ametikoht või töökoht ja kes ei jätkanud Maanteeametis või selle kohalikus asutuses teenistust või töötamist pärast Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse, Maanteeameti, Maanteeameti kohaliku asutuse ja hallatavate riigiasutuste ühendamist Maanteeametiks ja selle kohalikeks asutusteks, asub uuesti Maanteeametis või selle kohalikus asutuses teenistusse või tööle enne selle ajavahemiku möödumist, mille eest talle vastavalt Eesti Vabariigi töölepingu seadusele hüvitist maksti, peab ta tagastama saadud hüvitise sellele ajavahemikule vastavas ulatuses, mille võrra varem ta uuesti Maanteeametis või selle kohalikus asutuses tööle asus, võrreldes hüvitise maksmisel aluseks olnud ajavahemikuga.

(8) Majandus- ja kommunikatsiooniministril ning Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse ja Maanteeameti peadirektoritel ning Maanteeameti kohaliku asutuse direktoril ja Maanteeameti hallatavate riigiasutuste direktoritel on enne 2009. aasta 1. juulit õigus anda käskkirju teenistujate vabastamiseks või lõpetada töötajatega tööleping koondamise tõttu ja teha riigisekretäriile ettepanekuid ametikohtadele avaliku konkursi korraldamiseks, lähtudes ühendatud Maanteeameti ja selle kohalike asutuste struktuurist ja koosseisust. Avaliku teenistuse seaduse § 116 lõike 3 või Eesti Vabariigi töölepingu seaduse § 98 lõike 2 kohase ettepaneku teenistujale asuda teisele ametikohale või ettepaneku töötajale asuda teisele töökohale teeb majandus- ja kommunikatsiooniminister või tema volitusel Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse või Maanteeameti peadirektor või Maanteeameti kohaliku asutuse või Maanteeameti hallatava riigiasutuse direktor.

(9) Kõikides õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki esindavad Eesti Riiklik Autoregistrikeskus, Maanteeamet, Maanteeameti kohalik asutus või Maanteeameti hallatav riigiasutus, loetakse alates 2009. aasta 1. juulist Eesti Vabariigi esindajaks Maanteeamet või Maanteeameti kohalik asutus.

(10) Õigusaktides sätestatud Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse ja Maanteeameti või Maanteeameti kohaliku asutuse või Maanteeameti hallatava riigiasutuse õigused ja kohustused lähevad alates 2009. aasta 1. juulist üle Maanteeametile või Maanteeameti kohalikele asutustele.
[RT I 2009, 25, 150- jõust. 20.05.2009]

§ 105⁵. Politseiasutuste, piirivalveasutuste ning Kodakondsus- ja Migratsiooniameti ühendamise korraldamine

(1) Politseiamet, Julgestuspolitsei, Keskkriminaalpolitsei, politseiprefektuurid (edaspidi *politseiasutused*) ja Piirivalveamet, piirivalvepiirkonnad, Piirivalve Lennusalk (edaspidi *piirivalveasutused*) ning Kodakondsus- ja Migratsiooniamet korraldatakse ümber ja ühendatakse Politsei- ja Piirivalveametiks ning tema kohalikeks täidesaatva riigivõimu volitusi omavateks asutusteks – prefektuurideks – alates 2010. aasta 1. jaanuarist, peale mida ühendatavad asutused lõpetavad tegevuse. Asutuste ühendamiseiga seotud toimingud teeb siseminister.

(2) Politseiasutuste, piirivalveasutuste ning Kodakondsus- ja Migratsiooniameti politseiametnike ja piirivalveametnike ning teiste teenistujate teenistuse jätkamisel Politsei- ja Piirivalveameti ning tema kohalike asutuste koosseisus ettenähtud ameti- või abiteenistuskohal või nende teenistus- või töösuhte lõpetamisel kohaldatakse vastavalt kas avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikes 2 või Eesti Vabariigi töölepingu seaduse §-s 6 sätestatud.

(3) Politseiasutuste, piirivalveasutuste ning Kodakondsus- ja Migratsiooniameti politseiametnikud ja piirivalveametnikud ning teised teenistujad, kelle teenistusülesanded ja ametinimetused asutuste ühendamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetuse muutmiseiga ei muutu tööülesanded, jätkavad teenistust alates 2010. aasta 1. jaanuarist Politsei- ja Piirivalveameti ning tema kohalike asutuste koosseisus ning nende suhtes ei kohaldata avaliku teenistuse seaduses sätestatud avaliku konkursi korraldamise kohustust ega katseagea ning nende palk ei vähene.

(4) Kõikides õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki esindavad politseiasutused, piirivalveasutused ning Kodakondsus- ja Migratsiooniamet, loetakse alates 2010. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindajaks vastavalt oma pädevusele Politsei- ja Piirivalveamet või tema kohalik asutus.

(5) Õigusaktides sätestatud politseiasutuste, piirivalveasutuste, Kodakondsus- ja Migratsiooniameti ning nende ametiisikute volitused ja pädevus lähevad alates 2010. aasta 1. jaanuarist üle Politsei- ja Piirivalveametile või tema prefektuuridele ja nende ametiisikutele.
[RT I 2009, 27, 165- jõust. 08.06.2009]

§ 105⁶. Taimetoodangu Inspektsiooni, piirkondlike maaparandusbüroode ning Maaparanduse Ehitusjärelevalve- ja Ekspertiisbüroo Põllumajandusametiks ümberkorraldamine

(1) Taimetoodangu Inspektsioon (edaspidi *TTI*) korraldatakse ümber Põllumajandusametiks, millega ühendatakse Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas hallatava riigiasutusena tegutsevad piirkondlikud maaparandusbürood ning Maaparanduse Ehitusjärelevalve- ja Ekspertiisbüroo (edaspidi *hallatav riigiasutus*) alates 2010. aasta 1. jaanuarist. Ümberkorraldamiseiga seotud toimingud teeb põllumajandusminister.

(2) TTI ümberkorraldamine on ametiasutuse reorganiseerimine avaliku teenistuse seaduse § 115 lõike 2 tähenduses. TTI teenistuja ja hallatava riigiasutuse töötaja jätkamise korral Põllumajandusameti koosseisus ettenähtud töö-, ameti- või abiteenistuskohal või tema teenistus- või töösuhte lõpetamise korral kohaldatakse kas avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikes 2 või töölepingu seaduse § 89 lõikes 1 ja § 112 lõikes 1 sätestatud.

(3) TTI teenistuja, kelle teenistusülesanded ja ametinimetus ümberkorraldamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetuse muutmise ega muutu tema teenistusülesanded, jätkab teenistust alates 2010. aasta 1. jaanuarist Põllumajandusameti koosseisus ning tema suhtes ei kohaldata ametisse nimetamisel katseaega ega avaliku teenistuse seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud avaliku konkursi korraldamise kohustust.

(4) Hallatava riigiasutuse töötajale, kelle töökoha asemele luuakse Põllumajandusameti tema seniste tööülesannetega sarnaste teenistusülesannetega avaliku teenistuse ametikoht, tehakse, juhul kui töötaja vastab avaliku teenistuse seaduse alusel ametnikule esitatavatele nõuetele, ettepanek asuda tema töökoha asemele loodavale avaliku teenistuse ametikohale. Kui töötaja võtab ettepaneku vastu, võetakse ta teenistusse määramata ajaks ning talle ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 21 lõike 2 punktis 2 ja 2. peatüki 2. jao 2. jaotisest sätestatud. Käesoleva lõike kohaselt teenistusse võetava töötaja tööleping lõpetatakse töölepingu seaduse § 79 alusel ja töölepingu lõpetamisel töötajale töölepingu seaduse alusel hüvitist ei maksta. Samuti ei maksta töötajale hüvitist, kui tema töökoha asemele on loodud avaliku teenistuse ameti- või abiteenistuskohal, kuid töötaja asub Põllumajandusameti tööle talle pakutud muul töökohal.

(5) Hallatava riigiasutuse töötajale, kelle töökoht ja tööülesanded riigiasutuse ümberkorraldamise tõttu ei muutu ja kelle töökoht Põllumajandusameti ei eelda avaliku võimu volituste olemasolu, kohaldatakse töölepingu seaduse § 112 lõikes 1 sätestatud nõudeid ning ta jätkab Põllumajandusameti töötamist temaga varem sõlmitud töölepingu alusel. Põllumajandusameti võib ette näha avaliku võimu volitusetu töökohti, millel töötamisele kohaldatakse töölepingu seadust ja avaliku teenistuse seadus nendele töökohtadele ei laiene. Nimetatud töökohtadel töötamisele kohaldatakse pärast asutuste ühendamist valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste töötajatele kehtestatud palgamäärasid ja palgasüsteemi.

(6) Kui hallatava riigiasutuse töötaja, kelle töökoha asemele loodi Põllumajandusameti avaliku teenistuse ameti-, abiteenistus- või töökoht ja kes loobus pakutud ameti-, abiteenistus- või töökohast ning kelle tööleping öeldi erakorraliselt majanduslikel põhjustel üles, asub ameti-, abiteenistus- või töökohale Põllumajandusameti enne selle aja möödumist, mille eest talle vastavalt töölepingu seadusele hüvitist maksti, tagastab ta saadud hüvitise sellele ajavahemikule vastavas ulatuses, mille võrra varem ta Põllumajandusameti teenistusse või tööle asus.

(7) Põllumajandusministril, põllumajandusministriga kooskõlastatult TTI peadirektoril või hallatava riigiasutuse juhatajal on õigus enne 2010. aasta 1. jaanuari anda käskkirju teenistujate vabastamiseks ja üelda töötaja tööleping üles koondamise tõttu ning teha riigisekretärile ettepanekuid ametikohtadele avaliku konkursi korraldamiseks, lähtudes Põllumajandusameti struktuurist ja koosseisust. TTI teenistujale või hallatava riigiasutuse töötajale teeb ettepaneku asuda Põllumajandusameti teenistusse või tööle põllumajandusminister või tema volitusel Põllumajandusministeeriumi kantsler.

(8) Kõikides õigussuhetes, milles Eesti Vabariik on esindatud TTI või hallatava riigiasutuse kaudu, loetakse alates 2010. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindajaks Põllumajandusamet.

(9) TTI ja hallatava riigiasutuse õigusaktides sätestatud õigused ja kohustused lähevad alates 2010. aasta 1. jaanuarist üle Põllumajandusametile.

(10) Alates 2010. aasta 1. jaanuarist loetakse kehtivates õigusaktides kuni asjakohase muudatuse tegemiseni sõnad «piirkondlik maaparandusbüroo», «Maaparanduse Ehitusjärelevalve- ja Ekspertiisibüroo» ning «Taimetoodangu Inspeksioon» asendatuks sõnaga «Põllumajandusamet» vastavas käändes.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]

§ 105⁷. Tervishoiuameti, Tervisekaitseinspeksiooni ja Kemikaalide Teabekeskuse ühendamise korraldamine

(1) Tervishoiuamet, Tervisekaitseinspeksioon ja Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutsev hallatav riigiasutus Kemikaalide Teabekeskus korraldatakse ümber ning ühendatakse Terviseametiks alates 2010. aasta 1. jaanuarist. Asutuste ühendamise seotud toimingud teeb sotsiaalminister.

(2) Tervishoiuameti ja Tervisekaitseinspeksiooni teenistujad, kelle ametikoht, teenistusülesanded ja ametinimetus asutuste ühendamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetuse muutmise ega muutu teenistusülesanded, jätkavad teenistust alates 2010. aasta 1. jaanuarist Terviseameti koosseisus ettenähtud ameti- või abiteenistuskohal kooskõlas avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikega 2 ning neile ei kohaldata ametisse nimetamisel katseaega ega avaliku teenistuse seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud avaliku konkursi korraldamise kohustust.

(3) Tervishoiuameti ja Tervisekaitseinspeksiooni teenistujad, kelle ametikoht, teenistusülesanded ja ametinimetus asutuste ühendamise tõttu muutuvad või kelle ametikoha asemele luuakse uus ametikoht ning kellele tehakse ettepanek asuda tema avaliku teenistuse ametikoha asemele loodavale uuele ametikohale või kes valitakse avaliku konkursi korras täidetavale ametikohale, jätkavad teenistust alates 2010. aasta 1. jaanuarist

Terviseameti koosseisus ettenähtud ameti- või teenistuskohal ning neile ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 116 lõikes 1 ja § 131 lõigetes 1, 1² ja 1³ sätestatud.

(4) Kemikaalide Teabekeskuse töötajatele, kelle töökoht, tööülesanded ja ametinimetus asutuste ühendamise tõttu ei muutu ja kelle töökoht ümberkorraldatud Terviseameti ei eelda avaliku võimu volituste olemasolu, kohaldatakse töölepingu seaduse §-s 112 ja avaliku teenistuse seaduse § 2 lõikes 4 sätestatud ning nad jätkavad töötamist alates 2010. aasta 1. jaanuarist Terviseameti koosseisus ettenähtud töökohtal nendega varasemalt sõlmitud töölepingute alusel. Nimetatud töökohtadel töötamisele kohaldatakse pärast asutuste ühendamist valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste töötajatele kehtestatud palgamäärasid ja palgasüsteemi.

(5) Kemikaalide Teabekeskuse töötajatele, kelle töökohtade asemele luuakse asutuste ühendamisel sarnaste teenistusülesannetega avaliku teenistuse ametikohad, tehakse, juhul kui töötaja vastab avaliku teenistuse seaduse alusel ametnikule esitatavatele nõuetele, ettepanek asuda tema töökohta asemele loodavale avaliku teenistuse ametikohale. Kui töötaja ettepaneku vastu võtab, võetakse ta teenistusse määramata ajaks ning talle ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 21 lõike 2 punktis 2 ja 2. peatüki 2. jao 2. jaotises sätestatud. Käesoleva paragrahvi kohaselt teenistusse võetava töötajaga lõpetatakse tööleping poolte kokkuleppel töölepingu seaduse § 79 alusel ning töölepingu lõpetamisel töötajale töölepingu seaduse alusel hüvitist ei maksta.

(6) Kui Kemikaalide Teabekeskuse töötaja, kelle töökohta asemele loodi Terviseameti koosseisus avaliku teenistuse ametikoht või töökoht ja kes loobus pakutud ameti- või töökohast ning vabastati töölt koondamise tõttu, asub talle varem pakutud ameti- või töökohale Terviseameti enne ajavahemiku möödumist, mille eest talle vastavalt töölepingu seadusele hüvitist maksti, peab ta tagastama saadud hüvitise sellele ajavahemikule vastavas ulatuses, mille võrra varem ta Terviseameti teenistusse või tööle asus, võrreldes hüvitise maksmise ajavahemikuga.

(7) Sotsiaalministril, Tervishoiuameti või Tervisekaitseinspeksiooni peadirektoril ja Kemikaalide Teabekeskuse juhatajal on õigus enne 2010. aasta 1. jaanuari anda käskkirju teenistujate vabastamiseks või lõpetada töötajatega tööleping koondamise tõttu ja teha riigisekretärile ettepanekuid ametikohtade avaliku konkursi korraldamiseks, lähtudes ühendatud Terviseameti struktuurist ja koosseisust. Avaliku teenistuse seaduse § 116 lõike 3 kohase ettepaneku asuda teisele ametikohale teeb teenistujale sotsiaalminister või tema volitusel Tervishoiuameti või Tervisekaitseinspeksiooni peadirektor või Kemikaalide Teabekeskuse juhataja.

(8) Kõikides õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki esindavad Tervishoiuamet, Tervisekaitseinspeksioon või Kemikaalide Teabekeskus, loetakse alates 2010. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindajaks Terviseamet.

(9) Õigusaktides sätestatud Tervishoiuameti, Tervisekaitseinspeksiooni ja Kemikaalide Teabekeskuse õigused ja kohustused lähevad alates 2010. aasta 1. jaanuarist üle Terviseametile.

(10) 2010. aasta 1. jaanuarist loetakse kehtivates õigusaktides kuni vastava muudatuse sisseviimiseni sõnad «Tervishoiuamet», «Tervisekaitseinspeksioon» ja «Kemikaalide Teabekeskus» asendatuks sõnaga «Terviseamet» vastavas käändes.

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 22.10.2009]

§ 105⁸. Riigihangete Ameti lõpetamine

(1) Riigihangete Ameti tegevus lõpetatakse 2010. aasta 30. juunil. Alates 2010. aasta 1. juulist on õigusaktides sätestatud Riigihangete Ameti õigused ja kohustused Rahandusministeeriumil. Riigihangete Ameti tegevuse lõpetamise korraldab rahandusminister.

(2) Riigihangete Ameti teenistujad ja vaidlustuskomisjoni liikmed, kelle ametikoht, teenistusülesanded ja ametinimetus asutuse ümberkorraldamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetuse muutmisega ei muutu teenistusülesanded, jätkavad teenistust alates 2010. aasta 1. juulist Rahandusministeeriumi juures asuva vaidlustuskomisjoni või Rahandusministeeriumi koosseisus kooskõlas avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikega 2 ning neile ei kohaldata ametisse nimetamisel katseaega ega avaliku teenistuse seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud avaliku konkursi korraldamise kohustust.

(3) Riigihangete Ameti teenistujad, kelle ametikoht, teenistusülesanded ja ametinimetus asutuse ümberkorraldamise tõttu muutuvad või kelle ametikoha asemele luuakse uus ametikoht ning kellele tehakse ettepanek asuda tema avaliku teenistuse ametikoha asemele loodavale uuele ametikohale või kes valitakse avaliku konkursi korras täidetavale ametikohale, jätkavad teenistust alates 2010. aasta 1. juulist Rahandusministeeriumi koosseisus ettenähtud ameti- või teenistuskohal ning neile ei kohaldata ametisse nimetamisel katseaega ega avaliku teenistuse seaduse § 116 lõikes 1 ja § 131 lõigetes 1, 1² ja 1³ sätestatud.

[RT I 2010, 20, 102- jõust. 27.05.2010]

§ 105⁹. Hallatava riigiasutuse Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus ümberkorraldamine Riigi Infosüsteemi Ametiks

(1) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev hallatav riigiasutus Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus korraldatakse ümber Riigi Infosüsteemi Ametiks alates 2011. aasta 1. juunist. Ümberkorraldamisega seotud toimingud teeb majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(2) Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse töötajale, kelle töökoht, tööülesanded ja ametinimetus asutuse ümberkorraldamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetuse muutmiselega ei muutu tööülesanded ja kelle töökoht Riigi Infosüsteemi Ametis ei eelda avaliku võimu volituse olemasolu, kohaldatakse töölepingu seaduse §-s 112 sätestatud ning ta jätkab töötamist temaga varasemalt sõlmitud töölepingu alusel. Riigi Infosüsteemi Ametis võib ette näha avaliku võimu volituseta töökohti, millel töötamisele kohaldatakse töölepingu seadust ja avaliku teenistuse seadus nendele töökohtadele ei laiene. Nimetatud töökohtadel töötamisele kohaldatakse pärast asutuse ümberkorraldamist valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste töötajatele kehtestatud palgamäärasid ja palgasüsteemi.

(3) Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse töötajale, kelle töökohta asemele luuakse asutuse ümberkorraldamisel sarnaste teenistusülesannetega avaliku teenistuse ametikoht, tehakse, juhul kui töötaja vastab avaliku teenistuse seaduse alusel ametnikule esitatavatele nõuetele, ettepanek asuda avalikku teenistusse selle töökohta asemele loodavale avaliku teenistuse ametikohale. Kui töötaja ettepaneku vastu võtab, võetakse ta teenistusse määramata ajaks ning talle ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 21 lõike 2 punktis 2 ja 2. peatüki 2. jao 2. jaotises sätestatud. Käesoleva paragrahvi kohaselt teenistusse võetava töötajaga tööleping lõpetatakse poolte kokkuleppel töölepingu seaduse § 79 alusel ning töölepingu lõpetamisel töötajale töölepingu seaduse alusel hüvitist ei maksta. Samuti ei maksta töötajale hüvitist, kui tema töökohta asemele on loodud avaliku teenistuse ametikoht, kuid töötaja asub Riigi Infosüsteemi Ametis tööle talle pakutud muul töökohal.

(4) Kui Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse töötaja, kelle töökohta asemele loodi asutuse ümberkorraldamisel Riigi Infosüsteemi Ameti koosseisus avaliku teenistuse ametikoht ja kes loobus pakutud ametikohast ning vabastati töölt koondamise tõttu, asub uuesti Riigi Infosüsteemi Ametis ameti- või töökohale enne ajavahemiku möödumist, mille eest talle vastavalt töölepingu seadusele hüvitist maksti, peab ta tagastama saadud hüvitise sellele ajavahemikule vastavas ulatuses, mille võrra varem ta Riigi Infosüsteemi Ametisse teenistusse või tööle asus, võrreldes hüvitise maksmise ajavahemikuga.

(5) Majandus- ja kommunikatsiooniministril ning Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse direktoril on enne 2011. aasta 1. juunit õigus lõpetada töötajatega tööleping koondamise tõttu ja teha riigisekretärile ettepanekuid ametikohtadele avaliku konkursi korraldamiseks, lähtudes Riigi Infosüsteemi Ameti struktuurist ja koosseisust. Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse töötajale ettepaneku asuda avalikku teenistusse või teisele töökohale teeb majandus- ja kommunikatsiooniminister või tema volitusel Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse direktor.

(6) Hallatava riigiasutuse Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus õigusaktides sätestatud õigused ja kohustused lähevad üle Riigi Infosüsteemi Ametile.
[RT I, 15.03.2011, 18- jõust. 16.03.2011]

§ 105¹⁰. Päästkeskuste Päästeametiga ühendamise korraldamine

(1) Päästeameti kohalikud täidesaatva riigivõimu volitusega asutused Põhja-Eesti Päästkeskus, Lõuna-Eesti Päästkeskus, Ida-Eesti Päästkeskus ja Lääne-Eesti Päästkeskus (edaspidi *päästkeskus*) korraldatakse ümber ja ühendatakse alates 2012. aasta 1. jaanuarist Päästeametiga.

(2) Päästkeskuste päästeteenistujad ning teised teenistujad, kelle ametikoht, teenistusülesanded ja ametinimetus asutuste ühendamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetuse muutmiselega ei muutu oluliselt teenistusülesanded, jätkavad teenistust alates 2012. aasta 1. jaanuarist Päästeameti koosseisus kooskõlas avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikega 2 ja töölepingu seaduse §-ga 112 ning neile ei kohaldata ametisse nimetamisel katseaega ega avaliku teenistuse seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud avaliku konkursi korda ja nende palk ei vähene ning neile kohaldatakse päästeteenistuse seaduse § 7 lõikes 3 sätestatud nõuet alates 2015. aasta 1. jaanuarist.

(3) Päästkeskuste ja Päästeameti päästeteenistujad, kelle ametikoht, teenistusülesanded ja ametinimetus asutuse ümberkorraldamise tõttu muutuvad või kelle ametikoha asemele luuakse uus ametikoht ning kellele tehakse ettepanek asuda tema ametikoha asemele loodavale uuele ametikohale või kes valitakse avaliku konkursi korras täidetavale ametikohale, jätkavad teenistust alates 2012. aasta 1. jaanuarist Päästeameti koosseisus ettenähtud ametikohal ning neile ei kohaldata ametisse nimetamisel katseaega ega avaliku teenistuse seaduse § 116 lõikes 1 ja § 131 lõiget 1, 1² ja 1³ sätestatud ning neile kohaldatakse päästeteenistuse seaduse § 7 lõikes 3 sätestatud nõuet alates 2015. aasta 1. jaanuarist.

(4) Kõikides õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki esindavad päästkeskused, loetakse alates 2012. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindajaks vastavalt oma pädevusele Päästeamet.

(5) Õigusaktides sätestatud päästkeskuste ning nende ametiisikute ja töötajate volitused ja pädevus lähevad alates 2012. aasta 1. jaanuarist üle Päästeametile ja selle ametiisikutele.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 105¹¹. Häirekeskuse ümberkorraldamine

(1) Päästeameti halduses olev valitsusasutus Häirekeskus korraldatakse ümber Siseministeeriumi valitsemisalas olevaks valitsusasutuseks alates 2012. aasta 1. jaanuarist. Häirekeskuse ümberkorraldamisel asutuse ametlik nimetus ei muutu.

(2) Päästeameti halduses oleva Häirekeskuse ülesanded lähevad tervikuna üle Siseministeeriumi valitsemisalas moodustatavale valitsusasutusele Häirekeskus. Ida Prefektuuri, Lääne Prefektuuri, Lõuna Prefektuuri, Põhja Prefektuuri ning Politsei- ja Piirivalveameti ülesanded hädaabiteadete menetlemisel lähevad moodustatavale Häirekeskusele üle järk-järgult 2014. aasta 1. novembriks.

(3) Päästeameti halduses oleva Häirekeskuse õigusaktides sätestatud õigused ja kohustused lähevad üle Siseministeeriumi valitsemisalas moodustatavale Häirekeskusele.

(4) Ida Prefektuuri, Lääne Prefektuuri, Lõuna Prefektuuri, Põhja Prefektuuri ning Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete järkjärgulise üleandmise tähtajad moodustatavale Häirekeskusele kehtestab siseminister käskkirjaga.

(5) Häirekeskuse päästeteenistujad ning teised teenistujad, kelle ametikoht, teenistusülesanded ja ametinimetus asutuste ümberkorraldamise tõttu ei muutu või kelle ametinimetuse muutmise ega ametinimetus muutmisega ei muutu oluliselt teenistusülesanded, jätkavad teenistust alates 2012. aasta 1. jaanuarist Häirekeskuse koosseisus kooskõlas avaliku teenistuse seaduse § 115 lõikega 2 ning neile ei kohaldata ametisse nimetamisel katseaega ega avaliku teenistuse seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud avaliku konkursi korda ja nende palk ei vähene ning neile kohaldatakse päästeteenistuse seaduse § 7 lõikes 3 sätestatud nõuet alates 2015. aasta 1. jaanuarist.

(6) Ida Prefektuuri, Lääne Prefektuuri, Lõuna Prefektuuri, Põhja Prefektuuri ning Politsei- ja Piirivalveameti ametnikud, kelle ametikoha eesmärk ja teenistusülesanded vastavad moodustatava Häirekeskuse põhiülesannetele või seisnevad politsei pädevuses olevate hädaabiteadete menetlemises, viiakse üle moodustatava Häirekeskuse vastavatele ametikohtadele avaliku teenistuse seaduse § 47¹ kohaselt ja vastavalt tähtaegadele, millal nende ametikohtade ülesanded Häirekeskusele üle antakse.

(7) Häirekeskuse moodustamisega, Häirekeskuse, Ida Prefektuuri, Lääne Prefektuuri, Lõuna Prefektuuri, Põhja Prefektuuri ning Politsei- ja Piirivalveameti käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ülesannete üleandmisega seotud toimingute tegemise ja haldusaktide andmise, sealhulgas enne Häirekeskuse moodustamist selle ametikohtadele nimetamise või üleviimise pädevus on siseministril.

(8) Siseminister võib Häirekeskuse moodustamise ning käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ülesannete üleandmisega seotud toiminguid teha ja haldusakte anda alates käesoleva paragrahvi jõustumisest. [RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 105¹². Maavalitsuste lõpetamine

(1) Rahandusministeeriumi valitsemisalas asuvate maavalitsuste tegevus lõpetatakse alates 2018. aasta 1. jaanuarist. Lõpetamise korraldab valdkonna eest vastutav minister.

(2) Seaduses sätestatud maavalitsuste ülesannetega seotud õigused ja kohustused lähevad üle asjaomase valdkonna eest vastutavale ministrile, tema juhitava ministeeriumi valitsemisala asutusele või kohaliku omavalitsuse üksusele seaduses sätestatud ulatuses ja korras. Muudest õigusaktidest ja lepingutest tulenevad maavalitsuse õigused ja kohustused lähevad üle asjaomase valdkonna eest vastutavale ministrile, tema juhitava ministeeriumi valitsemisala asutusele või ülesande endale täitmiseks võtnud kohaliku omavalitsuse üksusele.

(3) Muud õigused ja kohustused ning maavalitsustest üle jääva vara valitsemisega seotud ülesanded lähevad üle Rahandusministeeriumile.

(4) Enne 2018. aasta 1. jaanuari kehtinud [Vabariigi Valitsuse seaduse § 88 lõike 6 alusel kehtestatud määrus](#) kehtib kuni selle kehtetuks tunnistamiseni. [RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 105¹³. Tarbijakaitseameti ja Tehnilise Järelevalve Ameti ühendamise korraldamine

(1) Tarbijakaitseameti ja Tehnilise Järelevalve Ameti korraldatakse ümber ning ühendatakse Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametiks alates 2019. aasta 1. jaanuarist. Asutuste ühendamise seotud toimingud teeb Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

(2) Tarbijakaitseameti ja Tehnilise Järelevalve Ameti ametnikud ja töötajad, kelle ameti- või töökoht ning teenistus- või tööülesanded asutuste ühendamise tõttu ei muutu, jätkavad teenistust alates 2019. aasta 1. jaanuarist Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti koosseisus ettenähtud ameti- või töökohal kooskõlas avaliku teenistuse seaduse § 16 lõikega 5 ja § 98 lõike 1 punktiga 1 ning töölepingu seaduse § 112 lõikega 1.

(3) Kõigis õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki on esindanud Tarbijakaitseamet või Tehnilise Järelevalve Amet, on alates 2019. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindaja Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

(4) Alates 2019. aasta 1. jaanuarist loetakse kehtivates õigusaktides kuni vastava muudatuse tegemiseni hiljemalt 2020. aasta 1. jaanuaril sõnad „Tarbijakaitseamet” ja „Tehnilise Järelevalve Amet” asendatuks sõnadega „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet” vastavas käändes.
[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 22.12.2018]

§ 105¹⁴. Haridus- ja Noorteameti moodustamine

(1) Haridus- ja Noorteamet moodustatakse alates 2020. aasta 1. augustist.

(2) Haridus- ja Noorteameti moodustamisega seotud toimingud teeb Haridus- ja Teadusministeerium.
[RT I, 16.06.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

§ 105¹⁵. Põllumajandusameti ning Veterinaar- ja Toiduameti ühendamise korraldamine

(1) Põllumajandusamet ning Veterinaar- ja Toiduamet korraldatakse ümber ning ühendatakse Põllumajandus- ja Toiduametiks alates 2021. aasta 1. jaanuarist, pärast mida lõpetavad ühendatavad asutused tegevuse. Asutuste ühendamise seotud toimingud teeb Maaeluministeerium.

(2) Põllumajandusameti ning Veterinaar- ja Toiduameti ametnik või töötaja, kelle ameti- või töökoht ning teenistus- või tööülesanded asutuste ümberkorraldamise tõttu ei muutu, jätkab teenistust alates 2021. aasta 1. jaanuarist Põllumajandus- ja Toiduameti koosseisus ettenähtud ameti- või töökohal kooskõlas avaliku teenistuse seaduse § 16 lõikega 5 ja § 98 lõike 1 punktiga 1 ning töölepingu seaduse § 112 lõikega 1. Ametniku üleviimise ja töötaja töölepingu üleandmise otsuse teeb asjakohase ameti peadirektor kooskõlastatult maaeluministriga.

(3) Põllumajandusameti ning Veterinaar- ja Toiduameti ametnik või töötaja, kelle ameti- või töökoht ja teenistus- või tööülesanded asutuste ümberkorraldamise tõttu muutuvad ning kellele tehakse ettepanek asuda tema ameti- või töökoha asemele loodavale uuele ameti- või töökohale või kelle ameti- või töökoha asemele luuakse uus ameti- või töökoht, mis täidetakse sisekonkursi korras, ja kes valitakse ameti- või töökohale sisekonkursi korras, jätkab teenistust alates 2021. aasta 1. jaanuarist Põllumajandus- ja Toiduameti koosseisus ettenähtud ameti- või töökohal. Nimetatud ettepaneku teeb ja sisekonkursi kuulutab välja asjakohase ameti peadirektor kooskõlastatult maaeluministriga.

(4) Põllumajandusameti ning Veterinaar- ja Toiduameti ameti- või töökoha asemele loodav uus ameti- või töökoht, mida ei täideta käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud korras, täidetakse avaliku konkursi korras ja sellele valitud ametnik või töötaja alustab teenistust alates 2021. aasta 1. jaanuarist Põllumajandus- ja Toiduameti koosseisus ettenähtud ameti- või töökohal. Avaliku konkursi kuulutab välja asjakohase ameti peadirektor kooskõlastatult maaeluministriga.

(5) Maaeluministril kantsleri ettepanekul, Põllumajandusameti või Veterinaar- ja Toiduameti peadirektoril on õigus enne 2021. aasta 1. jaanuari anda käskkiri enda poolt ametisse nimetatud ametniku teenistusest vabastamiseks koondamise tõttu või ütelda üles töötajaga sõlmitud tööleping koondamise tõttu 2021. aasta 1. jaanuarist.

(6) Õigusaktides sätestatud Põllumajandusameti ning Veterinaar- ja Toiduameti õigused ja kohustused lähevad alates 2021. aasta 1. jaanuarist üle Põllumajandus- ja Toiduametile.

(7) Õigusaktides sätestatud Põllumajandusameti ning Veterinaar- ja Toiduameti ametnike ja töötajate volitused ja pädevus lähevad alates 2021. aasta 1. jaanuarist üle Põllumajandus- ja Toiduameti ametnikele ja töötajatele.

(8) Kõigis õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki on esindanud Põllumajandusamet ning Veterinaar- ja Toiduamet, on alates 2021. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindaja Põllumajandus- ja Toiduamet.

(9) Alates 2021. aasta 1. jaanuarist loetakse kehtivates õigusaktides kuni asjakohase muudatuse tegemiseni hiljemalt 2022. aasta 1. jaanuaril sõnad „Põllumajandusamet” ning „Veterinaar- ja Toiduamet” asendatuks sõnadega „Põllumajandus- ja Toiduamet” vastavas käändes.
[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 11.07.2020]

§ 105¹⁶. Keskkonnaameti ja Keskkonnainspektsiooni ühendamise korraldamine

(1) Keskkonnaamet ja Keskkonnainspektsioon korraldatakse ümber ning ühendatakse Keskkonnaametiks alates 2021. aasta 1. jaanuarist. Asutuste ühendamise seotud toimingud teeb Keskkonnaministeerium.

(2) Keskkonnaameti ja Keskkonnainspektsiooni ametnikud ja töötajad, kelle ameti- või töökoht ning teenistus- või tööülesanded asutuste ühendamise tõttu ei muutu, jätkavad teenistust alates 2021. aasta 1. jaanuarist Keskkonnaameti koosseisus ettenähtud ameti- või töökohal kooskõlas avaliku teenistuse seaduse § 16 lõikega 5 ja § 98 lõike 1 punktiga 1 ning töölepingu seaduse § 112 lõikega 1.

(3) Kõigis õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki on esindanud Keskkonnainspeksioon, loetakse alates 2021. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindajaks Keskkonnaamet.

(4) Alates 2021. aasta 1. jaanuarist loetakse kehtivates õigusaktides kuni vastava muudatuse tegemiseni hiljemalt 2022. aasta 1. jaanuaril sõna „Keskkonnainspeksioon” asendatuks sõnaga „Keskkonnaamet” vastavas käändes.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 20.07.2020]

§ 105¹⁷. Lennuameti, Maanteeameti ja Veeteede Ameti ühendamise korraldamine

(1) Lennuamet, Maanteeamet ja Veeteede Amet korraldatakse ümber ning ühendatakse Transpordiametiks alates 2021. aasta 1. jaanuarist. Asutuste ühendamiseiga seotud toimingud teeb Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

(2) Lennuameti, Maanteeameti ja Veeteede Ameti ametnikud ja töötajad, kelle ameti- või töökoht ning teenistus- või tööülesanded asutuste ühendamise tõttu ei muutu, jätkavad teenistust alates 2021. aasta 1. jaanuarist Transpordiameti koosseisus ettenähtud ameti- või töökohal kooskõlas avaliku teenistuse seaduse § 16 lõikega 5 ja § 98 lõike 1 punktiga 1 ning töölepingu seaduse § 112 lõikega 1.

(3) Kõigis õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki on esindanud Lennuamet, Maanteeamet või Veeteede Amet, on alates 2021. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindaja Transpordiamet.

(4) Alates 2021. aasta 1. jaanuarist loetakse kehtivates õigusaktides kuni vastava muudatuse tegemiseni sõnad „Lennuamet”, „Maanteeamet” ja „Veeteede Amet” asendatuks sõnaga „Transpordiamet” vastavas käändes.

[RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 20.12.2020]

§ 106. Kohalike rahvasaadikute nõukogude ja nende täitevorganite aktide tühistamine ja muutmine

(1) Kohalike rahvasaadikute nõukogude ja nende täitevorganite akte võib tühistada ning muuta maavanem oma korraldusega. Niisuguses korras kuuluvad tühistamisele ka linnade ning valdade volikogude ja valitsuste aktid, mis on vastu võetud vastavale linnale või vallale omavalitsusliku staatuse andmiseni, samuti maakonna volikogude ja valitsuste aktid, mis on vastu võetud enne maakonna valitsemiskorralduse seaduse rakendamist.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes tähendatud organite õigustloovad aktid võib maavanem tühistada nende mittevastavuse tõttu kehtivatele seadustele ja muudele õigusaktidele, samuti siis, kui nende kehtetus tunnistamine on seotud akti vajaduse äralangemisega.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes tähendatud üksikakte võib maavanem tühistada nende mittevastavusel akti andmise aja seadusele või muule õigusaktile kohtu otsusel.

§ 107. Maasekretäri ametikohal töötamise eritingimus

Seaduse jõustumisel maasekretärina töötaval isikul on õigus jätkata oma ametikohal, kui ta on asunud õppima kõrgemat juriidilist haridust andvas õppeasutuses. See õigus lõpeb, kui ta katkestab õpingud kõrgemat juriidilist haridust omandamata.

§ 107¹. Siseaudiitori aruanne

Käesoleva seaduse § 92² lõike 4 redaktsiooni, mis jõustus 2010. aasta 15. novembril, kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 2011. aasta 1. jaanuaril või hiljem, ja nende kohta koostatud aruannetele.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 107². Käesoleva seaduse § 43 lõike 8 rakendamine

Käesoleva seaduse § 43 lõikes 8 nimetatud andmekoguga liituvad kõik valitsusasutuste hallatavad asutused hiljemalt 2014. aasta 31. detsembriks.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 107³. Ministrite ametinimetuste asendamine

(1) Kehtivates seadustes loetakse sõnad „haridus- ja teadusminister”, „justiitsminister”, „kaitseminister”, „keskkonnaminister”, „kultuuriminister”, „majandus- ja kommunikatsiooniminister”, „põllumajandusminister”, „rahandusminister”, „regionaalminister”, „siseminister”, „sotsiaalminister” ja „välisminister” asendatuks sõnadega „valdkonna eest vastutav minister” vastavas käändes.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud ministrite ametinimetused, kui need on seaduses antud loetelus või eraldatud sõnadega „ja” või „või”, asendatakse sõnadega „valdkonna eest vastutavad ministrid” vastavas käändes ja muudetakse vajaduse korral loetelupunktide numeratsiooni.

(3) Käesoleva paragrahvi alusel ministri ametinimetuse asendamine seadustes ei mõjuta nende alusel antud õigusaktide kehtivust.

(4) Riigi Teatajas avaldatud kehtivates seadustes teeb käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud muudatused Riigi Teataja väljaandja kuue kuu jooksul käesoleva paragrahvi jõustumisest arvates.

[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014]

§ 107⁴. Põllumajandusministeeriumi nime asendamine

(1) Kehtivates seadustes loetakse sõna „Põllumajandusministeerium” asendatuks sõnaga „Maaeluministeerium” vastavas käändes.

(2) Riigi Teatajas avaldatud kehtivates seadustes teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud muudatused Riigi Teataja väljaandja kolme kuu jooksul käesoleva paragrahvi jõustumisest arvates.

[RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]

§ 108. Käesoleva seaduse jõustudes kehtivuse kaotavad õigusaktid

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 109. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1996. aasta 1. jaanuaril.